

Sisäkorvaistutelaisten valtakunnallinen yhdistys

Vuosikertomus 2021

Sisällysluettelo

1. LAPCI RY	3
1.1. LAPCI RY:N STRATEGIA VUOSILLE 2019–2023	3
1.2. LAPCI RY:N TOIMINTAMUODOT	4
1.3. HALLITUS 2021	5
1.4. HENKILÖKUNTA.....	5
1.5. TOIMIPAikka	6
2. VUODEN 2021 TOIMINTA	6
2.1. VUOSIKOKOUS 2021.....	7
2.2. CISUPAJA.....	7
2.3. CISUMUSA.....	7
2.4. VAPAAEHTOISTYÖ.....	8
3. TIEDOTUS JA VIESTINTÄ	8
3.1. ULKOINEN VIESTINTÄ.....	8
3.1.1. VIESTINTÄKANAVAT.....	9
3.2 SISÄINEN VIESTINTÄ	12
4. EDUNVALVONTA	12
4.1. PROSESSORIT LÄÄKINNÄLLISEN KUNTOUTUKSEN APUVÄLINEIKSI – JA ILMAISET LISÄLAITTEET.....	12
4.2. KELAN ALLE 16-VUOTIAAN VAMMAISTUKI KUULOVAMMAISTEN OSALTA (19.3.2021)	13
4.3. KUMPPARIT-TYÖRYHMÄ.....	13
4.4. KANSAINVÄLISEN TASON EDUNVALVONTATYÖ	14
4.5. COCHLEAR NORDIC CI CHILDREN PATIENT ASSOCIATION FORUM.....	14
4.6. KANNANOTOT JA VAIKUTTAMISTYÖKIRJOITUKSET.....	14
5. YHTEISTYÖ	17
5.1. VALTAKUNNALLINEN YHTEISTYÖ	17
5.2. KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ	18
6. TILASTOT	19
6.1. JÄSENET	19
6.2. CISUPAJA.....	19
6.2.1. <i>Cisupajan tapahtumakohtaiset osallistujamäärät</i>	20
6.3. CISUMUSA.....	21
6.3.1. <i>Cisumusan tilastot taulukoina</i>	22
7. TALOUS	23
7.1. TOIMINTA JA RAHOITUS	23
7.2. TILINPÄÄTÖS	24
8. TAVOITTEET JA NIIDEN TOTEUTUMINEN	24
8.1. TOIMINNAN KEHITTÄMINEN	25
8.2. TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN CISUPAJA-TOIMINNASSA	25
8.2.1. <i>Cisupajojen tapahtumapalautteista tehdyt havainnot</i>	25
8.3. TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN CISUMUSA-TOIMINNASSA	26
LIITTEET	28

1. LapCI ry

Yhdistyksen tarkoituksena on tukea sisäkorvaistutteen (SI) saaneita lapsia ja heidän perheitään valtakunnallisesti, toimia yhdysiteenä sisäkorvaistutetta käyttävien lasten perheiden välillä sekä edistää vuorovaikutusta kuulovammaisten lasten ja sosiaali- ja terveydenhuollon sekä kasvatusalan ammattilaisten välillä. Lähtökohtana on, että vanhemmista ja lapsista itsestään lähtevässä toiminnassa on voimaa ja näkemystä. LapCI ry:n toiminnan päämäärä on havaita ”Ainutlaatuinen LapCI” – sisäkorvaistutetta käyttävä lapsi tai nuori ja hänen perheensä. Toiminnassa tuetaan SI-lastia ja hänen kasvuaan siten, että hän saa toimintamalleja ja työkaluja altavastaaja-asemansa parantamiseen ja itsensä hyväksymiseen.

Yhdistyksen tarkoituksena on:

- edistää vertaistukitoimintaa sisäkorvaistutteen saaneiden lasten ja heidän perheidensä keskuudessa
- edistää vuorovaikutusta kuulovammaisten lasten, sosiaali- ja terveydenhuollon sekä kasvatusalan ammattilaisten välillä
- tukea sisäkorvaistutteen saaneiden lasten ja heidän perheiden jaksamista ja hyvinvointia
- parantaa kuulovammaisten lasten ja heidän perheidensä asemaa yhteiskunnassa sekä
- edistää, tukea ja valvoa sisäkorvaistutteen saaneiden kuulovammaisten lasten ja nuorten etua yhteiskunnallisissa asioissa

1.1. LapCI ry:n strategia vuosille 2019–2023

Vuonna 2019 alkoi uusi viisivuotinen strategiakausi.

TEHTÄVÄ: Sisäkorvaistutelasten- ja perheiden tukeminen kuulovammapolulla.

TULEVAISUUS: LapCI ry on kokeileva, kasvava ja vakiintunut lasten kuulovammaisuuden ja vertaistuen asiantuntijajärjestö, joka edistää sisäkorvaistutelasten asiaa yhteiskunnassa.

ARVOT: Avoimuus - Riippumattomuus - Yhdessä tekeminen ja oppiminen

Kuva 1: LapCI-perhe

Lisätä toimintaa, vaikuttavuutta ja jäsenmäärää. Yhdistys vaikuttaa erityisesti kuuloterveyteen ja perheiden hyvinvointiin, ja ennakoitua toimintaympäristöön reagoimalla nopeasti, joustavasti ja rohkeasti ihmisten tarpeisiin. Yhdistys tukee sisäkorvaistutteen saaneita lapsia ja heidän perheitään ammatillisesti sekä vapaaehtoistyön avulla. Neuvonta perustuu sekä henkilökohtaiseen kohtaukseen että sähköisten palveluiden käyttöön. Yhdistys vahvistaa osaamista, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Toiminta on kiinnostavaa ja merkityksellistä. LapCI ry on kansalaisjärjestö, jonka toiminta tapahtuu kaikkialla Suomessa sekä kansainvälisesti.

- Yhdistys toimii jatkossakin itsenäisesti eikä liity kuulovamma-alan liittojen (esim. KHL, KLVL) alajärjestöksi.
- Yhdistys tekee avointa ja aktiivista yhteistyötä kaikkien muiden kuulovamma- ja viittomakielialan järjestöjen kanssa.
- Yhdistys välttää tietoisesti ”institutionalisoitumista”: edistää vuorovaikutusta kuulovammaisten lasten, sosiaali- ja terveydenhuollon sekä kasvatusalan ammattilaisten välillä.
- LapCI ry on ketterä, lähtökohtaisesti omien jäsentensä pyörittämä aito kansalaisjärjestö, jonka toiminta lähtee jäsenistöstä ja on tehty jäsenistölle.
- Yhdistyksen kaiken toiminnan on hyödytettävä SI-lapsia ja -perheitä, ja sen on lähdettävä heidän odotuksistaan ja tarpeistaan.

1.2. LapCI ry:n toimintamuodot

Vuonna 2021 LapCI ry:llä oli useita toimintamuotoja: Sosiaali- ja terveysministeriön avustuskeskuksen (STEA) -rahoitteinen Cisupaja-hanke jatkoi toimintaansa suunnitelmien mukaisesti, mutta Covid-19-viruksen mukana tuomien toimintarajoitteiden takia toimintaa toteutettiin myös verkossa ja vertaistukea ja tietoa tarjottiin etätapahtumina. Vuonna 2019 alkanut Cisumusa-hanke jatkoi toimintaa Helsingissä sekä Tampereella. Sitä järjestettiin sekä live- että etätoimintana. Lisäksi LapCI ry ylläpitää yhdessä KLVL ry:n kanssa Kuuloavain.fi-portaalia. LapCI ry:n toimintamuotoja ovat myös edunvalvonta, tiedotus ja vaikuttaminen, joista kerrotaan tarkemmin myöhemmin tässä vuosikertomuksessa.

Cisupaja

Cisupaja-hanke on STEA kohdennetun toiminta-avustuksen turvin toteutettua toimintaa. Cisupaja-toiminnassa SI-lapset pääsevät harjaannuttamaan taitoja, joissa he jäävät altavastaajan asemaan suhteessa normaalikuuloisiin ikätovereihinsa, sekä saavat vertaistukea. Cisupajoja järjestetään myös koko SI-perheelle vertaistuen mahdollistamiseksi.

Cisumusa

Cisumusa-hanke aloitettiin keväällä 2019. Hanke on kolmivuotinen ja päättyy elokuussa pidettävään loppuseminaariin tänä vuonna. Sen toiminta rahoitetaan STEA:n kolmivuotisella hankerahoituksella. Cisumusa-hankkeessa järjestetään puhemuskaritoimintaa sekä etä- että lähitoteutuksena pienille 0–6-vuotiaille kuulovammaisille lapsille. Hankkeen tavoitteena on saada musiikki osaksi kuulovammaisten lasten perheiden arkea varhaislapsuudesta asti ja musiikin kielenkehitystä tukevien hyötyjen ulottaminen kuulovammaisten lasten perheisiin.

Kuuloavain.fi

Kuuloavain.fi on kuulovamma-alan tietoportaalien rakennushanke (2012–2014) yhteistyössä KLV ry:n kanssa. Kuuloavaimen viimeinen toimintavuosi oli 2015, jonka jälkeen Kuuloavaimen toiminta jatkuu usean eri kuulovamma-alan järjestön yhteistyöprojektina osana jokaisen omaa perustoimintaa. KLV ry ja LapCI ry koordinoivat yhdessä Kuuloavain-toimintaa.

1.3. Hallitus 2021

LapCI ry:n uudeksi puheenjohtajaksi valittiin Ali Ghiasi, joka on toiminut pitkään hallituksessa. Entinen puheenjohtaja Minna Mäkelä jäi kokonaan pois hallituksesta. Hän toimi puheenjohtajana tammikuu-huhtikuu 2021. Hallitustyöskentelystä jäi pois myös Tiina Sakomaa, joka toimi hallituksessa tammikuu-huhtikuu 2021. Varapuheenjohtajaksi hallitus valitsi ensimmäisessä kokouksessaan Mari Vassisen ja sihteeriksi Anri Ruokangas-Syrjälän. Hallituksen muut jäsenet olivat Lasse Vilminko (valittiin uudeksi jäseneksi vuosikokouksessa), Søren Rasmussen, Lotta Enqvist (valittiin uudeksi jäseneksi vuosikokouksessa) ja varajäseninä toimivat Tanja Rasmussen (valittiin uudeksi varajäseneksi vuosikokouksessa) ja Juha-Pekka Syrjälä. Hallitus piti 7 kokousta toimintakautensa aikana. Yhdistyksen hallitus toimi Cisupaja- ja Cisumusa-hankkeen ohjausryhmänä. Cisumusa-hankkeessa toimii lisäksi hankkeen toimintojen kehittämisohjausryhmä.

1.4. Henkilökunta

Vuoden 2021 aikana yhdistyksessä toimi työntekijöinä viisi henkilöä. Toiminnanjohtajana toimi Janet Grundström, joka teki 100 % työajalla töitä. Hänen työaikansa jakaantuu normaalisti Cisupaja-hankkeen 85 % ja Cisumusa-hankkeen 15 % työajalla, mutta Cisumusa-hankkeen työntekijän sairausloman vuoksi elokuusta lähtien työaika jakaantui tasan hankkeiden välillä. Toiminnanjohtaja vastasi LapCI ry:n päivittäisestä toiminnasta, hallinnosta, vaikuttamistyöstä ja taloudenpidosta sekä toimi muiden työntekijöiden lähiesimiehenä. Elokuusta lähtien toiminnanjohtaja toimi myös Cisumusa-hankkeen projektikoordinaattorina. Hallinnollisena esimiehenä toimi yhdistyksen puheenjohtaja Minna Mäkelä tammikuu-huhtikuu ja huhtikuusta eteenpäin uudeksi puheenjohtajaksi valittu Ali Ghiasi. Toiminnanjohtaja jakoi KLV ry:n toiminnanjohtaja Sari Suokaksen kanssa Kuuloavain-toiminnan toimitusneuvoston puheenjohtajatyötä.

Marianne Peltoniemi toimi Cisupajan projektikoordinaattorina ennen kuin hän jäi vanhempainvapaalle 28.4.2021. Hänen vanhempainvapaan sijaisekseen palkattiin Isa Pulli, joka toimi aikaisemmin järjestöassistenttina. Hän toimi Cisupajan projektikoordinaattorina 80 % työajalla toukokuusta heinäkuuhun ja 100 % työajalla elokuusta joulukuuhun. Cisupajan projektikoordinaattorin työtehtäviin kuuluu suunnitella, kehittää, arvioida, toteuttaa ja raportoida Cisupaja-toimintaa; järjestää vertaistukitapahtumia sekä toimia viestinnästä ja tiedottamisesta vastaavana henkilönä. Lisäksi Cisupajan projektikoordinaattori vastaa yhdistyksen toimintaa tukevien asioiden hoitamisesta kuten jäsenten yhteydenotoista, jäsenrekisteristä, lainalaitteista, tapahtumalaskutuksesta, laskujen kierrätyksestä ja tiliöinnistä sekä muiden kuulo- ja viittomakielialan lapsi- ja nuorisotyötä tekevien järjestöjen ja alan ammattilaisten kuten laitevalmistajien ja kuntoutusohjaajien kanssa toteutettavasta verkostoyhteistyöstä. Uusien toimintojen kehittämisessä projektikoordinaattori tekee yhteistyötä toiminnanjohtajan ja yhdistyksen hallituksen kanssa. Kehittäminen on jatkuva osa Cisupajan asiakaskesteistä toimintatapaa.

Csumusa-hankkeen projektikoordinaattorina toimi Saana Poutanen 80 % työajalla. Määräaikainen työsuhte on tehty hankkeen ajaksi 3/2019–5/2022. Saana jäi sairauslomalle 28.6.2021 eikä palannut sairauslomalta töihin. Toiminnanjohtaja ja järjestöassistentti työskentelivät Csumusa-hankeessa syksyn 2021. Csumusa-hankkeen projektikoordinaattorin tehtävänä on käynnistää hanke, suunnitella toiminta ja kehittää Csumusa-toimintamallia yhdessä hankkeen kehittämisohjausryhmän kanssa. Toiminnanjohtaja tukee projektikoordinaattorin työtä.

Järjestöassistenttina toimi Isa Pulli 30.4.2021 saakka 80 % työajalla. Hänen jälkeensä 1.5.2021 Katariina Varjonen aloitti Paikka Auki -rahoituksen järjestöassistenttina 50 % työajalla. Hänen työaikansa nousi 80 %:n elokuussa 2021, ja hänen työsuhteensa järjestöassistenttina jatkuu rahoituksen avulla syksyn 2022 loppuun saakka. Järjestöassistentin työtehtäviin kuuluu projektikoordinaattorien ja toiminnanjohtajan antamat avustavat tehtävät, tiedottaminen, arkistointi ja tapahtumien ohjaaminen. Suurin osa assistentin tehtävistä vuonna 2021 painottui etenkin sosiaalisen median, blogin ja nettisivujen päivittämiseen, mutta myös erikoistehtäviä kuten asia- ja tutkimustekstien kääntämistä sisältyi työhön. Lisäksi järjestöassistentti auttoi useiden tapahtumien suunnittelussa ja toteutuksessa.

Maaliskuussa 2020 Suomeen iskeneen Covid-19 pandemian ovat pitäneet työntekijät etätöissä siitä saakka. Työntekijät kävivät vuorotellen hoitamassa toimistolla asioita ja tarkastamassa postia. Etätöiden tekeminen onnistui hyvin. Yhdistyksellä on hyvät työkalut käytössään etätöiden tekemiseen. Työntekijät pitävät jatkuvasti yhteyttä SLACK-työkalun avulla. Sen lisäksi kerran viikossa pidettiin viikkopalaveri ja työkykyä ylläpitävä koronakahvit kahdesti kuussa. Nämä kokoukset järjestettiin TEAMS-sovelluksessa. Työntekijät osallistuivat myös toimintasuunnitelman ja vuosikertomuksen koostamiseen omien hankkeidensa osalta.

Tapahtumissa työskenteli lisäksi lastenhoitajia, leiriohjaajia sekä tapahtumien sisällön/ohjelman vetäjiä.

1.5. Toimipaikka

LapCI ry:llä oli kaksi toimistohuonetta Valkeassa Talossa (Ilkantie 4, A-osan 3. kerroksessa). Toimistot on vuokrattu Kuuloliitolta. Molemmissa työhuoneissa työskentelee kaksi työntekijää. Toimistojen sijainti Valkeassa Talossa mahdollistaa ja helpottaa yhteistyötä myös kuulo- ja viittomakielialan muiden järjestöjen kanssa. Ideointi ja innovointi mahdollistuu paremmin, kun osa sosiaalituloista on yhteisiä esim. Kuuloliiton kanssa. Vuoden 2021 aikana työntekijät olivat pääosin etätöissä, tavaten samanaikaisesti toimistolla ainoastaan erikseen sovittuina ajankohtina.

2. Vuoden 2021 toiminta

LapCI ry:n toimintaa järjestetään tavoitteena alueellinen tasa-arvo sisäkorvaistutteen saaneiden lasten ja heidän perheidensä keskuudessa. Valtakunnallisen vertaistuen tarjoamiseksi tapahtumia järjestettiin useissa eri kaupungeissa huomioiden kuitenkin resurssien rajallisuus sekä jäsenten maantieteellinen sijoittuminen. Tapahtumapaikkojen valinnassa pyrittiin huomioimaan hyvä saavutettavuus sekä autolla että julkisilla liikennevälineillä. Yhdistyksen järjestämät tapahtumat pidettiin joko yhteistyökumppaneilta lainaksi saaduissa tiloissa tai ne vuokrattiin tapahtumien ajaksi yhdistyksen käyttöön. Vuonna 2021 järjestettiin lisäksi matalan kynnyksen vertaistukea, lasten ja

nuorten tapahtumia sekä webinaariluentoja etänä, joihin on mahdollisuus osallistua mistä päin Suomea tai maailmaa tahansa.

2.1. Vuosikokous 2021

LapCI ry:n sääntömääräinen vuosikokous pidettiin lauantaina 24.4.2021. Alun perin vuosikokous piti pitää Helsingissä, jossa vanhempien kokoustaessa lapsille olisi ollut omaa ohjelmaa Sealife -akvaariokeskuksessa, mutta koronarajoitusten vuoksi kokous järjestettiin etäkokouksena varsinaisen kokouspaikan ollessa toiminnanjohtajan koti. Muut osallistujat osallistuivat etänä.

Vuosikokouksessa valittiin uusi hallitus kahdelle seuraavalle vuodelle 2021–2022, niin että puolet hallituksen jäsenistä on erovuorossa 2022. Erovuoroisten on mahdollisuus asettua uudelleen ehdolle. Vuoden 2021 hallitus koostui eri-ikäisten sisäkorvaistutelaisten vanhemmista, ja se ohjaa yhdistyksen toimintaa. Yhdistyksen rahastonhoitajana toimi hallituksen ulkopuolelta toiminnanjohtaja Janet Grundström. Tilintarkastajaksi valittiin KHT-tilintarkastaja Johanna Hildén ja varatilintarkastajaksi KHT-tilintarkastaja Katja Hanski.

2.2. Clsupaja

Clsupajan vertaistukitapahtumat pohjautuivat aiempien vuosien kokemuksiin ja hyväksi havaittuihin konsepteihin ja osallistujilta saatuun palautteeseen. Koronatilanteen vuoksi joitakin tapahtumia muutettiin etänä pidettäviksi ja korvattiin peruuntuneita tapahtumia erillisillä etätapahtumilla, kuten webinaareilla, nettitreffeillä vanhemmille ja etätapahtumilla lapsille ja nuorille.

Tapahtumia kehitetään siis edelleen palautteiden perusteella entistä helpommin saavutettaviksi, ohjelmasisällöiltään jäsenten toiveita mukaileviksi sekä yhdistyksen tavoittoa vastaaviksi. Vuoden 2021 tapahtumat ja niiden osallistujatilastot löytyvät kohdasta 6.2.1.

Maantieteelliseen tasa-arvoon pyrittiin tarjoamalla jäsenistölle mahdollisuus järjestää matalan kynnyksen vertaistukitapahtuma, Clsupajanen, lähellä omaa asuinpaikkaa. Lisäksi jäsenillä oli mahdollisuus hakea tukea sekä osallistumismaksuihin että matkakuluihin. Näitä toimenpiteitä ja tukitoimia jatketaan myös tulevana vuonna.

2.3. Clsumusa

Clsumusa-hankkeen puhemuskareita toteutettiin sekä etä- että lähiryhmässä. Koronan vuoksi keväällä toiminta Jyväskylältä käsin toteutettiin etänä ja osallistujat olivat kaikkialta Suomesta. Syksyllä Clsumusa muutti Tampereelle, jossa toiminta jaettiin etä- ja lähiryhmiin. Molempina kausina hakijoista pystyttiin ottamaan kaikki mukaan toimintaan. Kevään ja syksyn vertaisviikonloppujen kanssa oli huonoa tuuria. Ensin koronarajoitusten vuoksi tehtiin tapahtuman siirrot, mutta lopulta ne jouduttiin peruuttamaan kokonaan, kun koronarajoituksia vain jatkettiin.

Keväällä toiminta suunniteltiin ja toteutettiin yhteistyössä Jyväskylässä toimivien musiikkipedagogi, musiikkiterapeutti Riitta Koski-Helfensteinin ja puheterapeutti Nina Kuusisen kanssa. Toiminta toteutettiin etätoimintana. Ohjaajat kehittävät etäpuhemuskaritoimintaa hienosti eteenpäin ja Jyväskylän kokemuksen pohjalta saatiin upeasti siirrettyä Tampereen syksyn ohjaajille tietoa etätoiminnan järjestämisestä.

Syksyllä aloitettiin yhteistyö Tamperelaisen Outloud Oy:n kanssa. Syksyn ryhmien toimintaa ohjasivat puheterapeutti Ulla Sergejeff ja puheterapeutti, musiikkipedagogi Mikaela Molander. Toinen ryhmistä toteutettiin lähitoimintana Outloud Oy:n toimitiloissa ja toinen etätoimintana järjestetty ryhmä pidettiin ZOOM-pohjalla.

Cisumusan toiminnassa aloitettiin myös Kuulomuskari-toimintamuoto syksyllä 2021. Vetäjänä toimi musiikkipedagogi Juha-Matti Grönlund. Toiminta toteutettiin yhteistyössä HelsinkiMission Musiikkikeskus Resonaari-toiminnan kanssa ja järjestettiin heidän tiloissaan Helsingin Kulosaarissa. Kuulomuskari oli suunnattu alakouluikäisille kuulovammaisille lapsille, ja he osallistuivat toimintaan ilman vanhempiaan.

Keväällä toteutettiin yhdessä Cisupaja-toiminnan kanssa yksi etäpuhemuskari, jonka ohjaajan toimi Juha-Matti Grönlund.

Vuoden 2021 Cisumusan osallistujatilastot löytyvät kohdasta 6.3.

2.4. Vapaaehtoistyö

Vuonna 2021 vapaaehtoisten tekijöiden työpanos jatkui merkittävänä. Vapaaehtoiset osallistuivat yhdistyksen toimintaan muun muassa hallitustyössä ja tapahtuman avustavina vetäjinä. Vapaaehtoiset ottivat vetääkseen mm. nettitreffitä Zoomissa tarjoten matalan kynnyksen vertaisvanhemman tukea erityisesti uusille jäsenille, sekä kaksi kuulon kuntoutukseen painottuvia webinaariluentoa. Cisupajasten markkinointia ja kehitystyötä jatketaan heti kun tapahtumien järjestäminen on taas turvallista.

3. Tiedotus ja viestintä

Vuonna 2021 tiedotuksessa ja viestinnässä keskityttiin saavutettavuuteen ja säännöllisyyteen. Cisupajan projektikoordinaattori jatkoi viestinnän kehittämistä yhdessä järjestöassistentin kanssa yhdistyksen viestintästrategian pohjalta toiminnanjohtajan ohjauksessa. Yhdistyksen viestintäsuunnitelma ohjasi viestinnän toteutusta koko vuoden ja mahdollisti sen, että viestintä oli säännöllistä ja monikanavaista tavoittaen näin mahdollisimman suuren yleisön. Viestintäsuunnitelmaa päivitettiin ja kehitettiin vuoden aikana runsaasti, ja tehtiin uusia linjavetoja mm. viestinnässä käytettävistä kuvituskuvista.

3.1. Ulkoinen viestintä

Yhdistyksen ulkoinen viestintä on monikanavaista ja sen avulla pyritään tavoittamaan jo olemassa olevat jäsenet, yhteistyökumppanit ja SI-lasten kanssa työskentelevät ammattilaiset. Potentiaalisia uusia jäseniä yritetään tavoittaa sekä suoraan että sairaaloiden ja kuntoutusohjaajien sekä muiden yhteistyökumppanien välityksellä. Ulkoisen viestinnän kehittäminen lisäsi perheiden saaman tiedon laatua ja määrää sekä teki kuulovammatiedon helpommin saavutettavaksi ajasta ja paikasta riippumatta.

Viestinnän ilmeen yhtenäistämiseksi ja sujuvoittamiseksi luotiin valmiita viestintäpohjia eri tarkoituksiin.

Yhdistyksen vuoden 2021 teemana oli kuntoutus, jota tuotiin esille eri viestintäkanavissa koko vuoden ajan. Vuoden 2021 aikana julkaistiin mm. kuusi ensitietotarinaa, joissa perheet kertoivat saamastaan ensitiedosta ja kuntoutuksesta, audionomin ja kuntoutusohjaajien haastattelut, sekä elokuussa ilmestyneeseen kuntoutus-teemaliitteeseen saatiin lisäksi asiantuntija Ritva Torpan artikkeli SI-lasten sävelkorvasta. Näiden lisäksi LapCI ry jakoi tietoutta kuntoutuksesta osana somekampanjoita (esim. #KuulonKuntoutus ja #IdeoitaArkeen -vinkkejä).

Vuonna 2021 tehdyt kampanjat somessa:

- #IdeoitaArkeen/KuulonKuntoutus – vinkkejä kuulovammaisen lapsen arkikuntoutukseen
- Ensitietotarinat - Blogiin ja tiedotetta varten haastateltiin perheitä, joiden lapsi on saanut kuulovammadiagnoosin: he kirjoittivat kokemuksistaan sairaalassa, siitä kun saivat diagnoosin sekä saamastaan SI-kuntoutuksesta ja tuesta
- #UnelmienKelahattu -suunnittelukilpailu, jonka tuotoksena LapCI ry sai lasten suunnitteleman ja Deafmetalin tuottaman kelahattumalliston puheprosessorille
- #Onneksionjoku -kampanja Sote-alan järjestöjen rahoitusleikkauksia vastaan
- #PepinLeikkinurkka – Lelu ja leikkivinkkejä kuulovammaisille lapsille, esim. leluja, joilla on kuulolaitteet tai kuuloa kuntouttavia leluja
- #PyrynLukupiiri - kirjavinkkejä kuulovammaisten lasten vanhemmille, varsinkin sellaisia kirjoja, jotka sopivat kuulon kuntoutukseen
- #Kuntavaalit2021 – LapCI ry laati yhdessä kuulo- ja viittomakielialan järjestöjen kanssa vaaliteesit, joissa vaadittiin ehdokkailta tekoja kuulovammaisten lasten oikeuksien varmistamiseksi
- #SinunCIsupajasi -arvonta, jossa kaikkien CIsupaja-tapahtumaideoita antaneiden kesken arvottiin yksi LapCI ry:n kelahattumalliston kelahatuista. Arvonnan kautta saadut tapahtumaideat pyritään toteuttamaan vuoden 2022 aikana.

3.1.1. Viestintäkanavat

Vuonna 2021 LapCI ry:n tiedotuksen pääkanavia olivat jäsentiedote, verkkosivut (www.lapci.fi & www.kuuloavain.fi), blogi ja sähköpostilistan uutiskirje. Viestintää tukevat kanavat olivat Facebook, Instagram, sähköposti sekä YouTube ja Twitter. Facebookissa päivitetään aktiivisesti LapCI ry:n sivua ja ryhmää sekä Kuuloavain.fi -sivua. Monikanavaisen viestinnän avulla pyrittiin tavoittamaan mahdollisimman laaja yleisö ja tarjoamaan tukea ja tietoa valtakunnallisesti tasa-arvoisesti kaikille. Tukevien kanavien avulla ohjattiin yleisöä pääkanavien luokse, jolloin tieto tavoittaa kaikki kohderyhmät paremmin.

Jäsentiedote

Jäsentiedote ilmestyi vuonna 2021 viisi kertaa: helmi-, touko-, kesä-, syys- ja marraskuussa. Jokainen jäsentiedote on luettavissa myös LapCI ry:n verkkosivuilla. Tiedotteen toimittamisesta vastasivat projektikoordinaattorit ja järjestöassistentti toiminnanjohtajan ohjauksessa. Taitto tehtiin InDesign-ohjelmalla, jonka kuukausilisenssi kustannetaan CIsupaja ja CIsumusa-toiminnasta. Sisältöä tuottivat

kaikki työntekijät, puheenjohtaja sekä tarvittaessa yhdistyksen ulkopuoliset henkilöt. Sisältöä varten haastateltiin jäseniä, kokemusasiantuntijoita (kuten SI:ta käyttäviä nuoria aikuisia), yhteistyökumppaneita ja muita alan (vertaistuki, puheterapia, kuulon kuntoutus yms.) asiantuntijoita. Jäsentiedotteen sisältö pyrittiin pitämään mahdollisimman uutena ja välttämään päällekkäisyyksiä blogissa julkaistavan materiaalin kanssa, minkä lisäksi sen ulkonäköä myös yhtenäistettiin ja selkeytettiin. Kesäkuussa yhdistys julkaisi ylimääräisen ”kesäliitteen”, johon oli kerätty erilaisia vinkkejä, leikkejä, ideoita ja muuta tekemistä lapsille ja koko perheelle kesää varten (suositukset ja koronarajoitukset huomioiden).

Jäsentiedotteen painos oli noin 500 kappaletta kerralla. Tiedotteita postitettiin jäsenten ja sidosryhmien (n. 220 tiedotetta /painos) lisäksi sairaaloihin ja kuntoutusohjaajille (n. 200 kpl /painos). Loppupainos käytettiin yhdistyksen toiminnan markkinointimateriaalina eri tapahtumissa ja tilaisuuksissa. Vuonna 2021 saavutettavuutta pyrittiin lisäämään sillä, että jäsentiedotteista alettiin julkaista myös tekstiversio nettisivuille.

Paperisesta jäsentiedotteesta on saatu useasti hyvää palautetta niin jäsenistöltä kuin yhteistyökumppaneilta. Se koetaan tärkeäksi kaikissa ikäryhmissä, mutta etenkin pienet lapset lukevat sitä innolla etsien kuvia muista SI-käyttäjistä niin tutuista kuin tuntemattomista.

Verkkosivut

Verkkosivujen www.lapci.fi tarkoituksena on toimia sekä tietopankkina että tarjota vertaistukikokemuksia SI-perheille ja sisäkorvaistutetta harkitseville perheille. Lisäksi verkkosivut esittelevät yhdistyksen toimintaa. Vuonna 2021 sivuille lisättiin tietoa perheille, kuten ladattava ”Istutteen käyttöohje varhaiskasvatukseen ja kouluun”. Lisäksi yhdistys tilasi **Hearing Henry -pantoja** puheprosessoreiden päässä pysymisen avuksi, ja alkoi myydä niitä nettisivujen kautta omakustannehintaan. Vuoden loppuun mennessä pantoja oli myyty **15 kappaletta**. Cisumusa-hankkeen osioon on lisätty uusia sivuja kertomaan tarkemmin hankkeen sisällöstä, jakamaan aiheeseen liittyviä artikkeleita ja sivustoja sekä jakamaan kuvia ja videoita Cisumusa-puhemuskareista.

Sivujen saavutettavuuteen panostusta jatkettiin myös vuonna 2021, kun nettisivuille lisättiin saavutettavuusseloste. Selosteen teko ja nettisivujen testaus ulkoistettiin Sanna Newtonille.

LapCI ry:n nettisivuille tilastoitiin vuoden aikana **5860 klikkausta** ja **205 736 näyttökertaa**.

Blogi

Blogiin vakiintui jo vuonna 2020 tavaksi julkaista artikkeli vähintään kerran viikossa, joka tiistai klo 10. Jos asiaa riitti ja teemoja nousi, niin blogikirjoituksia julkaistiin muinakin päivinä. Yhteensä vuoden 2021 aikana julkaistiin **67 artikkelia**. Blogin avulla yhdistys viesti tapahtumistaan, ajankohtaisista sisäkorvaistutuksiin ja kuulolaan liittyvistä aiheista sekä tarjosi vertaistukitekstejä. Lisäksi blogissa julkaistiin vaikuttamistyön tekstejä ja kannanottoja. Blogin julkaisuissa kiinnitettiin tänä vuonna erityisesti huomiota saavutettavuuteen, esimerkiksi kuvien ALT-teksteihin ja artikkeleiden lukuoptimointiin (SEO-pisteet).

Facebook

Facebook-sivua käytettiin tapahtumaviestintään sekä tiedon jakamiseen niin sisäkorvaistuteteista, laitevalmistajista kuin samaan kenttään kuuluvien järjestöjen toiminnasta. Vuoden 2021 aikana LapCI ry:n Facebook-sivujen tykkääjämäärä **kasvoi 44 tykkääjällä** (528>572). Facebook-sivun avulla ohjattiin

kohderyhmää klikkaamaan yhdistyksen omaan blogiin. LapCI ry:llä on Facebookissa myös oma suljettu ryhmä, jossa jäsenet voivat keskustella turvallisessa ympäristössä.

Facebook-ryhmän mielekkyydestä keskusteltiin, sillä se on suhteellisen suppea ja monet vanhemmat osallistuvat mieluummin järjestöistä riippumattoman vanhempien ylläpitämän Facebook-ryhmän keskusteluihin. Toistaiseksi päädyttiin pitämään kyseinen ryhmä vielä olemassa ja jatkossa pyritään aktivoimaan jäseniä keskustelemaan rohkeasti myös siellä. Jäseniä on ohjattu liittymään Kuulovammaisten lasten vanhempien Facebook-ryhmään, jossa keskustelu on aktiivista ja LapCI ry:n vapaaehtoiset vertaiset vastaavat siellä aktiivisesti uusien vanhempien kysymyksiin. LapCI ry:n oma Facebook-ryhmä keskittyy ehkä enemmän yhdistyksen asioista keskustelemiseen.

Instagram

Instagramin käyttäjät ja seuraajakunta on laajentunut entisestään. Vuoden aikana tuli yli 130 seuraajaa lisää: vuoden 2021 alussa seuraajia oli Instagramissa n. 360, kun taas joulukuun lopussa seuraajia oli **506**. Tarinoihin ja karusellipostauksiin panostettiin, sillä ne näyttävät ohjaavan enemmän väkeä yhdistyksen tilille.

Käytössä on aina hashtagit: #LapCIry, #sisäkorvaistute ja #cochlearimplant. Usein myös esimerkiksi #kuulovamma, #CIsumusa ja #puhemuskari. Vuoden 2021 aikana postattiin kerran viikossa joka torstai #IdeoitaArkeen. Lisäksi #PyrynLukupiiri ja #PepinLeikkinurkka -postauksia oli kerran kuussa. Nämä postaussarjat saivat myös hyvin tykkäyksiä.

Osa Instagramin sisällöistä jaettiin myös Facebook-sivuille.

Eniten huomiota ja tykkäyksiä saaneita postauksia olivat mm. Ystävänpäivänä julkaistu video kahdesta kaveruksesta, työntekijöiden joulutervehdys-selfie, kansainvälisen SI-päivän kuvakimara, Nuorten syysleirin kuvakimara, postaus Deafmetalin ja LapCI ry:n kelahattumallistosta, Suurleirin teaser-video sekä kuva kolmesta SI-sukupolvesta (tekstissä puhutaan HS:ssa julkaistusta mielipidekirjoituksesta, jonka yhdistyksen hallitus ja toiminnanjohtaja oli kirjoittanut).

Instagramia käytettiin tapahtumamarkkinoinnissa, tiedon lisäämisessä sekä tapahtuman reaaliaikaisessa viestinnässä tarinoiden avulla. Instagram toimi väylänä verkkosivuille sekä blogiin ja sen kautta pääsi kurkistamaan myös tapahtumiin reaaliajassa.

Sähköinen uutiskirje, sähköpostit

Sähköistä uutiskirjettä (MailChimp) ja kohdennettuja sähköposteja (Hoika) käytettiin tarvittaessa tavoittamaan kohderyhmä nopealla aikataululla. Näiden avulla tapahtumamarkkinointia pystyttiin tehostamaan ja ohjaamaan kohderyhmää ilmoittautumaan tapahtumiin sekä klikkaamaan verkkosivuille ja blogiin. MailChimpin kautta uutiskirjeitä lähti 11 kpl – suunnilleen kerran kuussa. Uutiskirjeen voi tilata kuka tahansa nettisivuilla olevan linkin kautta. Uudet jäsenet liitetään uutiskirjeen tilaajiksi automaattisesti. Tilaajamäärä oli vuoden lopussa **241**, joista MailChimpin kokoamien tilastojen mukaan vaihtelevasti 74–136 henkilöä avaa uutiskirjeen. Uutiskirjeessä kerrotaan uusimmat kuulumiset, mainostetaan tulevia tapahtumia ja kootaan muutamasta viimeisimmästä blogista tekstiä ja linkitetään niihin. Hyvin usein kävi niin, että uutiskirjeen lähettämisen jälkeen tuli ilmoittautumisia tapahtumiin, eli sitä kautta kohderyhmien tavoittaminen on erityisen tuloksellista.

YouTube

Vuoden aikana julkaistiin neljä uutta videota, jotka saivat yhteensä **591** katselukertaa. Eniten katseluita keräsi Kuulo- ja viittomakielialan pikkujoulujen lähetys "Koko perheen pikkujoulut", joka keräsi 4.2.-24.12.2021 välisellä ajalla **375** katselukertaa. LapCI ry:n kanavalla oli yhteensä 42 tilaajaa vuoden lopussa.

Twitter

Vuoden 2021 aikana twiitattiin **59** kertaa. LapCI ry:llä on yhteensä 88 seuraajaa. Twitteriin päivitetään pääosin silloin, jos kannanotto, blogiartikkeli tai yhdistystä koskeva uutinen on erityisen ajankohtainen.

Kuuloavain.fi

Kuuloavaimen Facebook-sivujen ylläpitämiseen aktiivisena panostettiin. Sivuille jaettiin lähes päivittäin tietoa kuulo- ja viittomakielialan tapahtumista, artikkeleita ja ajankohtaisia uutisia. Clsupajan projektikoordinaattori pääasiassa hoiti tämän Facebook-viestinnän. Loppusyksystä Kuuloavaimen sivuja päivitettiin ja ulkoinen palveluntarjoaja hoiti nettisivujen korjaukset. Facebook-sivuilla oli vuoden lopussa **801 tykkääjää**. Kuuloavaimen nettisivujen katselumäärä oli vuonna 2021 **227 188**, joista yksilöityjä sivun katseluita oli **97 143**.

3.2 Sisäinen viestintä

Yhdistyksen käytössä on Office365 OneDrive-pilvipalvelu, jossa asiakirjoja säilytetään. Se vastaa GDPR-vaatimuksia. Työntekijät käyttävät SLACK-pikaviestityökalua, jonka kautta he viestivät toisilleen. Hallituksen kanssa viestitään pääasiassa WhatsApp-ryhmässä ja sähköpostitse. Hallituksella on pääsy OneDriven pilvipalvelun asiakirjoihin.

4. Edunvalvonta

LapCI ry on tehnyt tuloksellista työtä sisäkorvaistutteen saaneiden lasten ja heidän perheidensä hyvinvoinnin eteen yli 20 vuotta. LapCI ry teki vaikuttamistyötä sisäkorvaistutteen saaneiden lasten ja heidän perheidensä eteen vuonna 2021 sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kuulo- ja viittomakielialan järjestöjen kanssa. Vaikutusviestinnän kanavana käytettiin muun muassa yhdistyksen blogia, jossa kannanotot ovat kaikkien luettavissa ja edelleen jaettavissa. Lisäksi kannanottoja lähetettiin kansanedustajille, ministeriöön sekä sairaaloiden hallituksille ja kuulokeskusten ylilääkäreille ja kuntoutusohjaajille.

4.1. Prosessorit lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineiksi – ja ilmaiset lisälaitteet

Vuoden 2018 aikana LapCI ry otti useampaan kertaan kantaa HUS:n ja STM:n valmisteilla olleeseen Valtakunnalliset lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineiden luovutusperusteet –oppaaseen. Oppaaseen oli kirjattu joulukuussa 2017, että sisäkorvaistute ei ole lääkinnällisen kuntoutuksen apuväline. Yhdistys otti yhdessä Kuuloliiton kanssa useamman kerran kantaa tähän kirjaukseen. Vuoden 2019 marraskuussa saimme tietää, että vaikutustyö oli tuottanut tulosta: oppaaseen tullaan

tekemään muutos ja sisäkorvaistutteen prosessorit kirjataan lääkinällisen kuntoutuksen apuvälineeksi kuulokojeiden tapaan ja vuonna 2020 tämä uudistus julkaistiin. Tämän jälkeen vaikuttamistyötä jatkettiin siinä, että lääkinällisen kuntoutuksen apuvälineiden välttämättömien lisälaitteiden tulisi olla käyttäjilleen ilmaisia. Tästä tehtiin kantelu eduskunnan oikeusasiamiehelle yhdessä aikuisen sisäkorvaistutteen käyttäjän Helinä Lohimiehen kanssa. Lasten kohdalla vaikuttamistyötä on tehty puheprosessorien uimasuojien tasa-arvoiseen saamiseen ja lapsen oikeuksien toteutumiseen.

4.2. Kelan alle 16-vuotiaan vammaistuki kuulovammaisten osalta (19.3.2021)

LapCI ry ja KLVL ovat yhteistyössä olleet yhteydessä yhdenvertaisuusvaltuutettuun koskien KELA:n sisäisessä käytössä olevaan etuusohjetta, jota käytetään apuna etuuksista päätettäessä. Etuusohje on ensisijaisesti tarkoitettu KELA:n sisäiseen käyttöön. Kyseisessä ohjeistuksessa on kuulovammaisten lasten osalta tullut 8 vuoden ikäraja. Näin ollen etuusohjeen perusteella kuulovammaisten lapsen vammaistuki on alle 8-vuotiaan vammaistuki. Kyseisessä ohjeessa ei ole minkään muun sairaus- tai vammaryhmän kohdalla tällaista keinotekoisia ikärajaa. Järjestöt ovat saaneet vanhemmilta yhteydenottoja, jossa he ovat kertoneet, että vammaistukea ei ole myönnetty yli 8-vuotiaalle, vaikka lapsi tarvitsee paljon vanhempien tukea ja apua päivittäin vammansa kanssa pärjätäkseen.

LapCI ry laittoi yhdenvertaisuusvaltuutetulle 19.3.2021 viestiä, jossa kysyttiin hänen mielipidettään asiaan. Ovatko kuulovammaisten lapset ja nuoret tasavertaisessa asemassa muiden sairaus- ja vammaryhmien kanssa? Onko ohjeistus yhdenvertainen? Yhdenvertaisuusvaltuutettu otti asian käsittelyyn kesäkuussa, jolloin se pyysi Kelalta lisäselvitystä asiaan. KELA antoi oman vastineensa elokuussa asiasta. Tähän yhdenvertaisuusvaltuutettu pyysi lisäselvitystä, jonka annoimme syyskuussa 2021. Vuoden loppuun mennessä asiaan ei saatu vastausta yhdenvertaisuusvaltuutetulta.

4.3. Kumpparit-työryhmä

Vuoden 2019 alussa perustettiin uusi vaikuttamistyöryhmä Kumpparit, jossa keskitytään erityisesti kuulovammaisten lasten asioiden eteenpäin viemiseen, sillä isoissa järjestöissä lasten asiat saattavat helposti hukkuu aikuisten asioiden jalkoihin. Kumpparit-verkostossa ovat mukana LapCI ry:n lisäksi Kuulovammaisten Lasten Vanhempien Liitto ry, Kuuloliitto ry, Kuurojen Palvelusäätiö, Kuurojen liitto ry sekä Jyväskylän yliopiston Vikke-hanke. Vuonna 2021 kokoontumiset järjestettiin TEAMS-sovelluksen kautta etänä. Alkuvuodesta paneuduttiin työryhmän tavoitteisiin tulevalle vuodelle ja pohdittiin mitä lakiuudistuksia on tulossa mihin olisi hyvä antaa lausunto yhdessä. Ryhmä kokoontui kahdeksan kertaa ja teki yhdessä kolmea kannanottoa/lausuntoa.

Kumpparit-työryhmä työsti yhdessä kaksi vaalikampanjaa, kuntavaalit 2021 ja aluevaalit, joiden pitoajankohta ajoittui tammikuuhun 2022. Kunnallisvaalien vaaliteeseissä tuotiin esiin kuinka kuulovammaisen lapsen asioita pitäisi huomioida kunnassa ja miten häntä voidaan parhaiten tukea, jotta lapsi voi toimia osallisena yhdenvertaisesti muiden kanssa. Vaaliteesit lähetettiin yhdeksän eri eduskuntapuolueen puolue toimistoon ja puoluesihteerille. Kuusi puoluetta otti vaaliohjelmiinsa mukaan toimenpiteitä liittyen lapsen tai oppilaan tarvitsemiin tukitoimiin, kielikysymykseen, ryhmäkokoihin tai esteettömyyteen yleensä, ei niinkään erityisesti jotakin tiettyä erityisryhmää esille nostaan. Em. lisäksi yksi puolue nosti esille induktiosilmukan tärkeyden ja tulkkauksena.

4.4. Kansainvälisen tason edunvalvontatyö

Eduskuntavaikuttamistyössä käytettiin englantilaisen The Ear Foundationin tuottamaa raporttia "Spend'2'Save". Tämän raportin kantavana ajatuksena on se, että kuulovammaisen henkilön tulee saada mahdollisimman uudenaikaiset kuulon apuvälineet hyötyäkseen kuntoutuksesta maksimaalisesti ja pärjätäkseen mahdollisimman itsenäisesti yhteiskunnassa. Panostamalla alkuvaiheessa riittävään kuntoutukseen säästetään jatkossa varoja kuntoutuksesta. Jälkimmäisissä kahdessa vaikuttamisprosessissa tehtiin vahvaa edunvalvontatyötä yhdessä Kuuloliiton kanssa. Lisäksi Euroopan tasolla Euro-CIU:n (eurooppalaisten SI-käyttäjien kattojärjestö) puitteissa tehtiin vaikuttamistyötä European Disability Forumissa (EDF) Brysselissä sekä osallistuttiin kansainvälisen sisäkorvaistutepäivän viettoon nettikampanjalla 25.2.2021.

4.5. Cochlear Nordic CI Children patient association forum

Syyskuun 16. päivä Cochlear järjesti etänä kokouksen (jonka alun perin piti olla lähitoteutuksena Kööpenhaminassa, mutta joka peruttiin koronan takia) pohjoismaalaisille SI-järjestöille. LapCI ry:tä paikalla oli edustamassa hallituksen jäsen Tanja Rasmussen ja CIsupajan projektikoordinaattori Isa Pulli. Kokouksessa keskusteltiin SI-käyttäjien tämänhetkisestä tilanteesta pohjoismaissa, eri maiden käytännöistä apuvälineisiin ja puheprosessorien uusimisen suhteen sekä kuntoutusmenetelmistä. Kokouksen pohjalta LapCI ry näki, että Suomessa puheprosessorien uusiminen on huomattavasti muita pohjoismaita hitaampaa, ja yhdistys aikookin kampanjoida lyhyempien uusimisvälien puolesta vuonna 2022.

4.6. Kannanotot ja vaikuttamistyökirjoitukset

Yksilölliset tarpeet huomioitava pandemia-ajan opetusratkaisuissa (25.3.2021)

LapCI ry julkaisi yhdessä viittoma- ja kuulovamma-alan järjestöjen kanssa kannanoton pandemia-ajan opetusratkaisuista. Se toi esiin, että yksilölliset tarpeet ja kielellinen saavutettavuus on huomioitava kaikissa kunnissa niin, että lähipiirinkin terveysturvallisuus huomioidaan. Oppilasta ja hänen huoltajiaan tulee kuulla tässä päätöksenteossa. Kun opetuksen järjestämisessä samanaikaisesti arvioidaan sekä terveysturvallisuutta että oppimisen tuen toteuttamista, oppilaita ei saa kategorisesti määrätä etä- tai lähiopetukseen.

Järjestörahoituksen tulevaisuus on turvattava nyt (20.4.2021)

LapCI osallistui yhdessä SOSTE:n järjestöjen kanssa vetoamuksen allekirjoittamiseen. Vetoamuksessa tuotiin esille, kuinka suuri merkitys on järjestöjen tekemällä työllä. Järjestöt ovat rakentaneet suomalaista hyvinvointiyhteiskuntaa jo vuosikymmenten ajan. Hallituksen tulisi päättää puoliväliriihessä, miten järjestötoiminnan tulevaisuus ratkaistaan kestävästi ja järjestöjen autonomiaa kunnioittaen.

Sisäkorvaistutteen lapsena saaneita on jo kolme sukupolvea (10.5.2021)

HS julkaisi 4.4. artikkelin "Kuuleva kuuro", jossa Tuulia Harjunmaa kertoi rohkeasti omista, kipeistäkin kokemuksistaan sisäkorvaistutteen käyttäjänä. Lisäksi HS julkaisi 28.4. Kuurojen liiton toiminnanjohtajan Markku Jokisen mielipidekirjoituksen, jossa kerrottiin viittomakielen asemasta, käytöstä ja historiasta. Näiden kahden näkökulman lisäksi LapCI ry halusi tuoda esille vielä nykypäivän

näkökulman, joka on tällä hetkellä monen kuurona, kuulevaan perheeseen syntyneen lapsen arkea. Kirjoitus julkaistiin HS 9.5.2021. Alla ote kirjoituksesta.

”Nykyisin sisäkorvaistutteilta kuulevia voi sanoa olevan jo kolme eri sukupolvea. Varhaisimmat istutekäyttäjät Tuulian lailla alkoivat opetella kuulemista yhdellä istutteella 3–4-vuotiaana. Toisen polven istutekuuloiset saivat ensimmäisen istutteensa kahden vuoden tienoilla ja toisen myöhemmin. Nuorin sukupolvi saa kaksi sisäkorvaistutetta jo ensimmäisen elinvuotensa aikana. Teknologian kehitys ja kuulon kuntoutuksen varhaistuminen ovat mahdollistaneet sen, että nykyinen sisäkorvaistutteen saaneiden lasten sukupolvi on monesta eri näkökulmasta katsottuna integroitunut hyvin kuulevien joukkoon.

Kuurona syntyneen lapsen vanhemmat ovat useimmiten täysin uuden edessä. He joutuvat miettimään kuinka haluavat nyt ja tulevaisuudessa kommunikoida lapsensa kanssa ja miten parhaiten tukevat lapsensa kokonaisvaltaista kehitystä. Se minkä mahdollisuuden yksi perhe valitsee ei välttämättä ole toiselle perheelle paras vaihtoehto. Kuurojen lasten vanhemmat tekevät päätöksensä lapsen ja perheen yksilölliset toiveet, tarpeet, voimavarat ja arvot huomioiden.

Sisäkorvaistutteidien ja vahvan kuulon kuntoutuksen avulla kuuroilla ja vaikeasti huonokuuloisilla lapsilla on hyvät mahdollisuudet kuulla kaikki puheäänteet jo vauvuvuoden aikana ja puhutun kielen kehitykselle on hyvät lähtökohdat. Vanhemmat voivat siis tänä päivänä, niin halutessaan, keskittyä tukemaan lapsensa kehitystä myös omalla puhutulla äidinkielellään.

Sisäkorvaistutetta käyttävien lasten valtakunnallinen yhdistys LapCI ry tekee töitä sen eteen, että nykypäivän vanhemmat voivat tehdä päätöksensä lapsen kielenkehityksen tukemisesta kattavan, ajantasaisen ja tutkitun tiedon perusteella. Lisäksi yhdistys tukee perheitä kuulokuntoutuksen polulla ja mahdollistaa vertaistuen saannin, jotta nykypäivänä kukaan ei jäisi yksin.”

Kuntavaalit: Kuulovammaisella oikeus osallisuuteen (18.5.2021)

LapCI ry teki kuulo- ja viittomakielialan järjestöjen kanssa toista kertaa yhteistyötä vaalien alla, ja järjestöt laativat yhteiset vaaliteesit vaikuttamistyön tueksi. Vaaliteeseillä halutaan korostaa kuulovammaisen lapsen ja nuoren oikeutta yhdenvertaiseen kehittymiseen, oppimiseen ja oikeuteen olla mukana siellä missä muutkin ovat. Kun lapsi tai nuori saa riittävät tukitoimet mahdollistuvat hänelle hyvä arki. Kuulovammaisella ja viittomakielisellä lapsella on oikeus kuulua aktiivisena

toimijana omaan yhteisöön sekä vaikuttaa häntä itseään koskeviin päätöksiin. Osallisuus on myönteistä minäkuvaa ja hyvää elämää vahvistava voima. Lasten ja nuorten oikeus osallisuuteen ovat perus- ja ihmisoikeuksia, jotka pohjautuvat YK:n lapsen oikeuksia koskevaan sopimukseen ja YK:n vammaissopimukseen.

Päiväkodin ja koulun maailma on iso osa lapsen arkea. Kuulo- ja viittomakielialan järjestöt haluavat nostaa esille kuulovammaisten lasten osallisuuden ja oikeuksien toteutumisen varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa. Oikeus yhdenvertaiseen kehittymiseen ja oppimiseen kuuluu kaikille. Kunnallisessa päätöksenteossa on huomioitava myös kuulovammaisen lapsen ja nuoren tarpeet tarjoamalla hänelle suunniteltuja kasvu- ja oppimisympäristöjä, tukimuotoja ja erityispalveluja – myös yli kuntarajojen.

Vaaliteesit:

1. Esteetön ja saavutettava oppimisympäristö
2. Oikeus sopivampaan päiväkotiin tai kouluun
3. Yksilölliset tukitoimet

Jokaisella on oikeus tulla kuulluksi. Osallisuuden vastakohta on syrjäytyminen.

Lapsen oikeuksien päivä (15.11.2021)

Lapsen oikeuksien päivä on 20.11. ja silloin liputetaan tärkeän asian puolesta. Päivän tarkoituksena on muistuttaa siitä, että lapsen oikeudet kuuluvat ihan jokaiselle lapselle. Meidän aikuisten velvollisuus on huolehtia, että lapsen oikeudet toteutuvat jokaisen lapsen kohdalla. Tänä vuonna lapsen oikeuksien viikon teemana on yhdenvertainen oikeus hyvään kohteluun. Teemaviikkoa vietetään 15.11.-21.11.2021. LapCI ry haastoi lukijansa #MullaOnVäliä #SullaOnVäliä -kampanjaan ja pohtimaan, miten haluamme itse tulla kohdelluiksi ja miten kohtelemme muita. Hyvä kohtelu on jokaisen oikeus ja velvollisuus! LapCI ry muistutti, että meistä jokainen voi vaikuttaa siihen miten lähellä olevia ihmisiä kohdellaan. On tärkeää, että kaikki otetaan leikkeihin mukaan eikä jätetä ketään leikin ulkopuolelle. Kun kaveri näyttää surullista voi mennä kysymään mikä sinulla on hätänä ja voinko minä auttaa sinua. Hyvä kohtelu lähtee pienistä teoista, joita meistä jokainen voi ja osaa tehdä. Hyvä muistisääntö hyvälle kohtelulle on se vanha sanonta, kohtele muita niin kuin toivoisit itseäsi kohdeltavan.

Lapsen edun näkökulma: Puheprossessorin vesisuojat tulisi luovuttaa ilmaiseksi (2.12.2021)

LapCI ry on yhdessä SI-käyttäjä Helinä Lohilahden ja kumppaneiden kanssa tehnyt pitkään vaikutustyötä saadakseen sisäkorvaistutteen käyttäjien tarvitsemat apuvälineet maksuttomiksi käyttäjilleen. Jokaisella sisäkorvaistutteen käyttäjällä tulisi olla yhdenvertainen mahdollisuus saada puheprossessoriin tarvitsemansa lisälaitteet.

Elokuussa 2020 LapCI ry laitto uuden vastineen menemään Eduskunnan oikeusasiamiehelle otsikolla "Sisäkorvaistute lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineenä / Sisäkorvaistutekäyttäjät eivät ole yhdenvertaisia lain edessä muiden vammaisryhmien kanssa". Tässä vastineessa tuotiin esille paristojen, tarvikkeiden ja lisälaitteiden kustannukset ja sen, kuinka maassamme on erilaisia käytäntöjä eivätkä sisäkorvaistutteen käyttäjät ole yhdenvertaisessa asemassa. Esimerkiksi vesisuojiin kohdalla osa lapsista on saanut kuulokeskuksesta pyytämällä vesisuojat. Osa on joutunut hakemaan niiden ostamiseen tukea vammaispalvelun kautta. Osa on saanut vesisuojiin ostoon tukea niin, että vammaispalvelu on kokonaan korvannut hankinnan. Osa on saanut vammaispalvelusta puolet hankintahinnasta, kun taas osa ei ole saanut mitään tukea vesisuojiin hankintaan. Yhdistys sai loppuvuodesta 2020 sosiaali- ja terveysministeriöstä vastineen tähän kanteluun, johon tehtiin uusi vastine tammikuussa 2021.

Eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen vastaus saatiin 15.11.2021. Hänen näkemyksensä mukaan on perustelua muuttaa valtakunnallista ohjeistusta niin, että sisäkorvaistutetta käyttävälle lapselle luovutetaan puheprosessorin vesisuojat silloin, kun lapsi tarvitsee suojia koulun uimaopetukseen tai harrastus- tai muuhun vastaavaan toimintaan. Näin voidaan toteuttaa vammaisyleissopimuksessa ja lapsen oikeuksien sopimuksessa turvattua vammaisten lasten oikeutta virkistys-, vapaa-ajan- ja urheilutoimintaan sekä perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin kuuluviin uima- ja vesipelastustaitoihin yhdenvertaisesti muiden lasten kanssa. LapCI ry kiittää Helinä Lohilahtea tarmokkaasta työstä kaikkien sisäkorvaistutteen käyttäjien eteen! Työlläsi on ollut iso merkitys.

Kansainvälinen vammaisten päivä -kirjoitus (3.12.2021)

LapCI ry julkaisi blogissa SI-käyttäjä Saimin äidin ihanan kirjoituksen Saimin ystävän mummon kanssa. Tämän kirjoituksen julkaisemisella LapCI ry halusi tuoda esiin, kuinka vammaisuuteen liittyviä harhaluuloja ja tietämättömyyttä voidaan hälventää jo pelkästään aidolla ja vastaanottavaisella vuorovaikutuksella. LapCI ry haluaa rohkaista kaikkia SI-käyttäjiä olemaan ylpeitä itsestään ja siitä, että kuuntelevat sisäkorvaistutteen avulla, eikä niinä ole mitään sellaista mitä pitäisi piilotella ja hävetä.

Kuulovammaisten lasten ja nuorten oikeuksien toteutuminen ja yksilölliset tarpeet on varmistettava hyvinvointialueiden sote-palveluissa (16.12)

LapCI ry teki viittoma- ja kuulovamma-alan järjestöjen kanssa yhteistyössä aluevaalitavoitteet, jotka julkaisimme joulukuussa blogissamme ja somekanavilla marraskuu 2021 ja tammikuu 2022 välisenä aikana.

Tavoite 1: Lasten ja nuorten kuulonkuntoutuksen palvelujen tulee olla yhdenvertaisesti saatavilla eri hyvinvointialueilla.

Tavoite 2: Kuulovammaisten lasten ja nuorten sosiaali- ja terveystieteiden palveluketjun on oltava integroitua.

Tavoite 3: Hyvinvointialueiden kuulonkuntoutuksen ja kuulovammaisten sote-palvelujen tulee tukea kuulovammaisten lapsen ja nuoren kaksikielisyyttä

Tavoite 4: Kuulovammaisten lasten ja nuorten osallisuus hyvinvointialueilla on varmistettava

5. Yhteistyö

Vuoden 2021 aikana yhteistyötä tehtiin useiden tahojen kanssa. Edellisten vuosien tapaan yhteistyökumppaneina tapahtumatuotannossa toimivat pääasiassa muut kuulo- ja viittomakielialan järjestöt ja paikallisyhdistykset. Tapahtumia toteutettiin myös muiden sosiaalialan järjestöjen kanssa. Yhdistyksen toimintaa ja projektiosaamista kehitettiin laajemmassa viitekehityksessä. Yhdistyksen työntekijät osallistuivat koulutus- ja verkostotyöskentelytilaisuuksiin. Vuonna 2021 oli runsaasti tarjolla etänä pidettäviä, hyviä, ilmaisia koulutuksia, joita työntekijät hyödynsivät ja sitä kautta lisäsivät osaamistaan. Hyviä toimintamalleja etsittiin mm. Erityinen sisarus -projektista.

5.1. Valtakunnallinen yhteistyö

Sateenvarjoverkosto

Kuulo- ja viittomakielialan lasten-, nuorten- ja perhetyöntekijöiden järjestöjen toimijoista koottuun Sateenvarjoverkoston kuuluu: Finlandssvenska Teckenspråkiga rf, Kuulovammaisten Lasten

Vanhempien Liitto KLVL ry, Kuuloliitto ry, Kuurojen liitto ry, Kuurojen Palvelusäätiö - Juniori-ohjelma, Kuurojen vanhempien kuulevien lasten yhdistys ry, LapCI - Sisäkorvaistutelaisten yhdistys ry, Satakieliohjelma, Suomen Kuurojen Urheiluliitto SKUL ry & Suomen Kuurosokeat ry.

Verkosto kokoontui vuoden aikana 12 kertaa. Puheenjohtajuus ja sihteeriys vaihtui kiertävästi. Kokouksia oli useita erityisesti nuorten Suurleirin tiimoilta. Verkosto kokosi Suurleiriltä käsikirjan ja alkoi pohtimaan seuraavaa Suurleiriä vuodelle 2022. Verkosto järjesti myös yhteiset etäpikkujoulut, jotka lähetettiin Valkealta Talolta YouTuben kautta livenä. Lisäksi suunniteltiin Ohjaajakoulutus vuodelle 2021. Verkosto kokoontui enimmäkseen etäyhteydellä. Loppuvuodesta verkostoon saatiin mukaan aktivoitua myös Finlandssvenska Teckenspråkiga rf:n ja Kuurojen vanhempien kuulevien lasten yhdistys ry:n edustajat.

Sateenvarjoverkoston tapaamiset rakentavat tärkeää yhteistyötä yhdistysten välille ja tuovat lisää mahdollisuuksia huomioida tapahtumien päällekkäisyyksiä lapsille ja perheille suunnatussa kurssi- ja leiritoiminnassa. Verkoston tapaamisiin osallistuivat Marianne Peltoniemi, Isa Pulli, Katariina Varjonen ja Janet Grundström. Yhteyttä pidettiin säännöllisesti myös toiminnanjohtajien välillä.

Ensitetoverkosto

LapCI ry kuuluu valtakunnalliseen ensitetoverkoston, jonka koolle kutsujana toimii Vammaisperheyhdistys Jaatiset. Verkostossa on mukana niin järjestöjä kuin viranomaistahoja. Verkosto on esittänyt, että Suomeen tarvitaan koko maan kattava yhteinen toimintamalli – kansallinen ensitetosuositus – parantamaan ensitiedon käytäntöjä. Asia ei valitettavasti ole vuoden 2021 aikana edistynyt eikä kokouksia pidetty. Verkoston kokouksien osallistujia on toiminnanjohtaja.

Yhteistyössä muiden järjestöjen kanssa toteutetut tapahtumat

- Suomen Kuurojen Urheiluliiton (SKUL) kanssa järjestettiin kesällä Nuorten ja Lasten Urheiluleirit, joihin molempiin LapCI ry lähetti SI:ta käyttävän ohjaajan.
- Kuuloliiton lasten ja nuorten toiminnan kanssa järjestettiin yhteistyössä Kuulopajoja: sekä etä- että lähitapahtumia lapsille ja nuorille.
- Kuuloliiton ja KLVL ry:n kanssa järjestettiin yhdessä Nuorten Syysleiri Tampereella
- KLVL ry:n kanssa järjestettiin Kuulovammaisen lapsen koulupolku –vertaisperhekurssi Rovaniemellä

5.2. Kansainvälinen yhteistyö

LapCI ry oli edelleen Euro-CIU:n eli sisäkorvaistutekäyttäjien eurooppalaisen kattojärjestön jäsen. Euro-CIU:n vuosikokous pidettiin tänä vuonna etänä ja LapCI ry:n edustajana kokoukseen osallistui hallituksen jäsen Ali Ghiasi.

LapCI ry liittyi CIICA:n jäseneksi 2021 alkuvuodesta. CIICA tavoittelee maailmaa, missä tietous SI:sta ja sen hyödyistä on hyvää niin kuurojen ja huonokuuloisten, heidän perheidensä, kuuloalan asiantuntijoiden, suuren yleisön kuin myös sote-alan päättäjien keskuudessa. Tämänkaltaisessa maailmassa SI:n saatavuus ja elinikäinen tuki ovat saatavilla kaikille sitä tarvitseville.

CIICAN:n tavoitteet

Lisätä SI:ta käyttävien ja elinikäisestä tuesta nauttivien lasten ja aikuisten määrää:

- Jakamalla kansainvälistä tietoutta sisäkorvaistutteen terveydellisistä, sosiaalisista ja taloudellisista hyödyistä niille, jotka hyötyisivät SI-leikkauksesta, terveyden ammattilaisille ja muulle yhteiskunnalle.
- Valtuuttamalla kokemusasiantuntijat johtamaan aktivismia ja lobbaamista päättäjiin ja terveysalan rahoittajiin kohdistuvassa vaikutustyössä, jotta ne panostaisivat SI:n ja muihin implantoitaviin teknisiin apuvälineisiin, niihin liittyvään kuntoutukseen, jatkohoitoon ja laitteiden päivityksiin.
- Tukemalla SI:n puolestapuhujia niillä välineillä, joita he tarvitsevat saavuttaakseen muutosta.

6. Tilastot

Yhdistys kirjaa muistiin kaikki osallistujamäärät, joista laskettiin myös SI-käyttäjien määrä. Ilmaisuihin ”pienet lapset” tarkoittaa 0–6-vuotiaita ja ”isot lapset” 7–17-vuotiaita, sillä nämä ovat STEA:n taulukkoon ilmoitettavat ikäjakaumat, joiden mukaan yhdistys tilastoi. Yli 18-vuotiaita tilastoidaan termillä aikuiset. Toisinaan käytettiin sanaa nuoret – esimerkiksi nuorten leirit ja pakopelit nuorille, jotka ovat pääosin yli 13-vuotiaille, mutta STEA:n taulukon takia heidät on niputettu 7–17-vuotiaiden ryhmään.

6.1. Jäsenet

Uusia jäseniä ilmoittautui yhdistykseen vuoden aikana **19 perhettä**. Jokaiselle uudelle jäsenelle soitettiin henkilökunnan toimesta. Henkilökunta kertoi yhdistyksen tarjoamasta tuesta ja tulevista tapahtumista sekä selvitti perheiden tarvetta vertaistukihenkilölle. Jokaiselle uudelle jäsenelle etsittiin sopiva vertainen, joka sitten puhelimitse otti yhteyttä perheeseen. Seitsemän perhettä ja yksi kunniajäsen erosi. Suurimmalla osalla syynä oli joko lapsen aikuistuminen, perhettä kiinnostavan toiminnan puute ja/tai jäsenyys koetaan tällä hetkellä turhaksi. Kaksi ei ilmoittanut mitään erityistä syytä. Kunniajäsen tuki LapCI ry:n työtä, mutta halusi eläkkeelle jäätyään luopua jäsenyyksistä, jotka liittyivät hänen työhönsä. Jäsenenä oli vuoden 2021 lopussa yhteensä **199** perhettä, seitsemän kunniajäsentä ja 18 kannatusjäsentä.

Jäsenperheiden asuinpaikoissa on jo vuosia korostunut pk-seutu–Tampere–Turku-kolmio sekä Pori–Seinäjoki–Vaasa ja Jyväskylä. Itä- ja Pohjois-Suomessa on huomattavasti vähemmän SI-lapsia. Tämä on hyvä ottaa huomioon tapahtumia sijoiteltaessa kartalle.

6.2. Cisupaja

Cisupaja-hankkeessa järjestettiin vuoden aikana **22 tapahtumaa, joista 11 etänä**. Neljä tapahtumaa jouduttiin perumaan kokonaan koronapandemian takia: Englannin leiri, lasketteluleiri, leiriohjaajakoulutuksen toinen osa sekä Musapaja. Musapajaa yritettiin järjestää vielä kaksi kertaa tämän jälkeenkin. Vuosikokous siirrettiin kokonaan etätapahtumaksi. Kuuloliiton kanssa

järjestettävistä Kuulopajoista vain yksi pystyttiin järjestämään lähitoteutuksena, muut kaksi järjestettiin etänä. Yksi Kuulopaja jouduttiin perumaan vähäisen ilmoittautujamäärän takia.

Maantieteellisesti tapahtumat jakoutuivat seuraavasti: Kesäpäivät Hämeenlinnassa, Pikkujoulut Tampereella, Kuulovammaisen lapsen koulupolku -vertaisperhekurssi Rovaniemellä, Pienten lasten vkl Alastarossa, Nuorten vkl Tampereella, Voimauttava Valokuva -viikonloppu Karkkilassa, Vanhempien vkl Mathildedalissa ja Musaleiri Helsingissä. Toiminnassa pyritään katsomaan, että em. tapahtumien paikkakunnat vaihtelisivat vuosittain, jotta mahdollisimman moni pääsisi edes joskus mukaan. Se hyvä puoli etätapahtumissa toki on, että osallistua voi mistä päin Suomea - tai maailmaa - tahansa. Huomioitavaa on, että etätapahtumiin osallistuneiden pienten lasten määrä on luonnollisesti vähäinen. Yhdistys koki haasteelliseksi vertaistuen järjestämisen ihan pienille lapsille etätoiminnan avulla.

CIsupaja-toimintaan osallistui vuoden aikana yhteensä 304 eri ihmistä, joista 53:lla lapsella/nuorella on SI. Näistä 304 osallistujasta aikuisia oli 151, lapsia 77 ja nuoria 76. Lukuun on laskettu mukaan myös yhteistyötapahtumat sekä leiriohjaajakoulutus, joka järjestettiin yhdessä muiden kuulo- ja viittomakielialan järjestöjen kanssa.

Kokonaisosallistujamäärä oli enemmän kuin vuonna 2020 (185 hlö), mutta suurimmaksi osaksi tämä johtuu luultavasti siitä, että yhdistys pystyi järjestämään enemmän tapahtumia (niin etä kuin lähi) parantuneesta koronarokotetilanteesta johtuen. Lisäksi panostettiin siihen, että aina kun koronatilanne hellitti, tapahtumiin otettiin lisää osallistujia.

Mikäli mukaan lasketaan **kaikki ne, jotka olivat ilmoittautuneet**, mutta eivät päässeet osallistumaan joko tapahtuman peruuntumisen vuoksi tai viime tintaan perheessä ilmenneen nuhaisuuden takia, niin **summaksi tulee 399 eri henkilöä, joista 73:llä on SI. Yhteensä 214 aikuista, 87 pientä lasta ja 98 isoa lasta.** Peruneista lapsista/nuorista **20:lla on SI.**

Yhteensä LapCI ry tavoitti siis 73 SI-lastat tai -nuorta, joka on seitsemän lasta/nuorta enemmän kuin viime vuonna (64). Tapahtumissa kävi SI-lasten ja -nuorten lisäksi heidän vanhempiaan, sisaruksiaan, ystäviänsä ja muita läheisiä.

6.2.1. CIsupajan tapahtumakohtaiset osallistujamäärät

Taulukkoon on merkattu kunkin tapahtuman osallistujamäärät. Huomioitavaa on, että jotkut ovat osallistuneet useampaan tapahtumaan vuoden aikana, joten tämä taulukko summaa lopuksi kumulatiivisen osallistumismäärän.

	Tapahtuma ja yhteistyökumppani	Osallistujamäärä	SI-käyttäjät
A	Vuosikokous*	9	0
A	Kesäpäivät	68	17
A	Pikkujoulut	57	1
B	Voimauttava Valokuva -viikonloppu	14	5
B	Nuorten urheiluleiri, SKUL	11	1
B	Lasten urheiluleiri, SKUL	22	1
B	Nuorten Syysleiri	20	7
B	Pienten lasten vkl	11	3
B	Vanhempien vkl	11	-
B	Kuulovammaisen lapsen koulupolku - vertaisperheviikonloppu	39	3

C	Musaleiri	7	6
C	Etämuskari*	22	4
C	Leiriohjaajakoulutus*	29	-
C	Nettitreffejä x 2*	10 (6+4)	-
C	Kuulopajan lähitapahtuma, Kuuloliitto	6	4
C	Kuulopajan etätapahtumat x2*, Kuuloliitto	20 (11+9)	13
C	Webinaari: Ajatteleva lapsi*	20	-
C	Webinaari: puhekuntoutus*	17	-
C	Webinaari: vuorovaikutus*	14	-
C	Pikkujoulut*, Sateenvarjoverkosto	375**	-
Yht.		782	65

*= etätapahtuma, **= Katselujen määrä YouTubessa 4.-24.12.2021 välillä

6.3. Cisumusa

Cisumusa-hankkeessa järjestetään puhemuskareita 0–6-vuotiaille pienille kuulovammaisille lapsille ja heidän vanhemmilleen. Lapsen käyttämällä kuulon apuvälineellä ei ole merkitystä ei ole merkitystä osallistumisen kannalta. Puhemuskariin on tarkoitus osallistua lapsi-vanhempi-pareina, jossa vanhemmat oppivat menetelmiä, joita on mahdollista käyttää jatkossa myös kotona. Osa perheistä merkitsi osallistujiksi kaksi vanhempaa ja osa yhden. Myös perheistä, jotka eivät merkinneet kahta osallistuvaa vanhempaa osallistui ajoittaa mukaan myös toinen vanhempi. Tämä ei kuitenkaan näy tilastoissa. Hankkeessa järjestettyjen puhemuskariryhmien lisäksi Cisumusa pyrkii juurruttamaan toimintaa ja auttamaan perheitä musiikkiharrastuksen jatkamisessa. Lisäksi hanke kouluttaa alan ammattilaisia ja opiskelijoita puhemuskarimallin toteuttamiseen yhdessä Helsingin yliopiston kanssa.

Cisumusa-hankkeessa järjestettiin vuoden 2021 aikana kolme Cisumusapuhemuskariryhmää. Ryhmistä yksi toteutettiin lähitoteutuksena ja kaksi ryhmää pidettiin etätoteutuksena Zoom-ohjelman kautta. Kevään ryhmä pidettiin etänä Jyväskylästä käsin ja syksyllä kaksi ryhmää toteutettiin Tampereelta käsin. Ryhmille suunnitellut vertaisviikonloput jouduttiin ensin siirtämään ja lopulta kokonaan perumaan koronarajoitusten vuoksi. Lähiryhmän toimintaa vaikutti koronarajoitukset.

Keväällä järjestettiin yhdessä Cisupajan kanssa yksi etämuskarikerta kuulovammaisille 5–7-vuotiaille lapsille.

Uusien ohjaajien koulutus toteutettiin kahtena erillisenä koulutuspäivänä. Ensimmäinen koulutuspäivä järjestettiin keväällä 2021, jossa käytiin läpi perusasioista kuulovammaisen lapsen puheenkehityksen tukemisesta musiikin avulla sekä käytännön asioita mitä Cisumusan puhemuskarissa tulee huomioida. Koulutukseen osallistui tällä kertaa vain ryhmän ohjaajat sekä ne opiskelijat, jotka oli valittu tekemään opiskeluunsa liittyvän käytännön harjoittelun Cisumusa-hankkeessa. Toinen koulutuspäivä järjestettiin syksyllä, kun ohjaajat olivat voineet ensimmäisen koulutuksen jälkeen jo perehtyä Cisumusamateriaaleihin ja suunnitella tulevan ryhmän toimintaa. Koulutuksessa tarjoutui mahdollisuus saada tukea suunnitteluun. Syksyn koulutuksessa käytiin myös läpi ZOOM-sovelluksen käyttöä ryhmän ohjaamisessa ja siinä mitä hyvä huomioida, kun ryhmään osallistuu kuulovammaisia lapsia.

Yhteensä kaikkiin Cisumusan tapahtumiin osallistui 71 henkilöä. Cisumusa-puhemuskareihin osallistui 44 henkilöä, joista 17 oli pieniä lapsia ja 24 aikuisia. Kaikilla lapsilla oli käytössään sisäkorvaistute ja/tai kuulokoje. Etämuskarissa oli osallistujina usein myös sisaruksia ja näin hanke

hyödytti myös perheen muita lapsia. Heitä ei ole kuitenkaan laskettu osallistujamäärään mukaan Clsupajan kanssa yhteistyössä järjestettyyn etämuskariin osallistui 11 lasta ja kolme vanhempaa. Clsumusan koulutuspäivään osallistui 4 opiskelijaa, kaksi uutta ohjaajaa ja kaksi Clsumusa-ohjaajina toiminutta kouluttajaa, Helsingin yliopiston logopedian lehtori, tutkija Ritva Torppa sekä Clsumusan projektikoordinaattori ja LapCI ry:n toiminnanjohtaja.

Clsumusan loppumateriaalien tekeminen aloitettiin keväällä 2021. Työntekijän sairausloma, joka jatkuu edelleen vuonna 2022 vaikutti niin, että materiaalien työstäminen piti keskeyttää ja LapCI ry:n muut työntekijät huolehtivat, että ryhmätoiminta pystyttiin järjestämään ja että perustoiminta pyöri.

Vuonna 2021 pystyttiin ottamaan puhemuskariin kaikki siihen hakeneet perheet.

6.3.1. Clsumusan tilastot taulukoina

Taulukoihin on merkattu kunkin tapahtuman osallistujamäärät. Huomioitavaa on, että jotkut ovat osallistuneet useampaan tapahtumaan vuoden aikana, joten taulukot summaavat lopuksi kumulatiivisen osallistumis- ja apuvälinemäärän.

Clsumusan tapahtumien osallistujamäärät

Clsumusan tapahtuma	Paikka	Ilmoittautuneet	Osallistujamäärä	Lapset	Vanhemmat	Ohjaajat ja opiskelijat
Kevät 2021 puhemuskariyhmä (10x)	Jyväskylä/ Etäyhteys	15	15	6	9	4
Clsumusan ja Clsupajan etämuskari (1x)	Etäyhteys	11	14	11	3	2
Syksy 2021 etäpuhemuskariyhmä (10x)	Etäyhteys/ Tampere	12	12	5	7	4
Syksy 2021 lähipuhemuskariyhmä (10x)	Tampere	17	14	6	8	4
Clsumusa-koulutus (2x)	Etäyhteys	9	9	0	0	9
Kuulomuskari Syksy 2021	Lähitoteutus	7	7	7	0	1
Yhteensä		71	71	35	27	24

Clsumusan tapahtumiin osallistuneiden lasten kuulon apuvälineet

Clsumusan tapahtuma	Sisäkorva- istute	Kuulokoje	SI ja kuulokoje	Ei kuulon apuvälineitä
Kevät 2021 puhemuskariryhmä (10x)	1	5	1	0
Clsumusan ja Clsupajan etämuskari (1x)	4	3	0	4
Syksy 2021 etäryhmä (10x)	4	0	1	0
Syksy 2021 lähiryhmä (10x)	1	5	1	0
Kuulomuskari syksy 2021	3	4	0	0
Yhteensä	13	17	3	4

7. Talous

7.1. Toiminta ja rahoitus

Toimintaa rahoitetaan Veikkauksen tuotoilla, Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskuksen (STEA) myöntämällä tuella. STEA on myöntänyt kohdennetun toiminta-avustuksen Clsupaja-toiminnalle otsikolla "Sisäkorvaistutteen saaneiden lasten ja heidän perheidensä vertaistukeen, edunvalvontaan ja viestintään". Vuoden 2021 Clsupajan avustussumma on 119 106 € sekä lisäksi edelliseltä toimintakaudelta Clsupajan siirtyvä avustussumma 23535 € käytettäväksi vuodelle 2021. Clsumusalle myönnetty avustussumma vuodelle 2021 oli 85 000 €. Edelliseltä toimintakaudelta siirtyvä avustussumma oli 42 422 €. Yhdistykselle myönnettiin 35 000 € Paikka auki -avustus. Avustuksella palkattiin toukokuussa aloittanut järjestöassistentti.

Yhdistyksen oma varainhankinta koostuu jäsenmaksuista, kannatusjäsenmaksuista ja myyntituotoista sekä erilaisten säätiöiden ja järjestöjen myöntämistä tuista. Tarkemmat taloustiedot näkyvät yhdistyksen talousarviosta.

Kuuloavain-hankerahoituksen päätyttyä päätettiin, että LapCI ry ja KLV ry maksavat nettisivujen ylläpitomaksut puoliksi perusrahoituksessaan, osana viestinnän kulurakennetta. Lisäksi perustettiin toimitusneuvosto, jossa on edustus seuraavista tahoista: LapCI ry, KLV ry, HUS Kuulokeskus, Satakieliohjelma, Kuuloliitto, Kuurojen Liitto, Kuurojen Palvelusäätiön Juniori-ohjelma ja Kuuloliiton Harvinaiset-ohjelma. Kuuloavaimen toimitusneuvosto ei ole kokoontunut 2020 koronan vuoksi. Kuuloavainta on päivitetty oman toimen ohessa uusilla artikkeleilla ja materiaaleilla ajankohtaisuuden ja tarpeen mukaan. Sisältöä ei niinkään itse tuoteta, vaan Kuuloavain.fi-sivustolle linkataan uutta, tarkoituksenmukaista tietoa palvelemaan yhä uusia kuulovammaisten lasten perheitä. Lisäksi Kuuloavaimen Facebook-sivun kautta jaetaan tietoa tapahtumista ja artikkeleista tasapuolisesti kaikenlaisia kuuloperheitä palvelleen.

Kulujen hyväksyntäraajat määriteltiin v. 2015 sähköiseen reskontraan siirtyessä seuraavasti: Clsupajan

projektikoordinaattori saa hyväksyä alle 500 euron kulut, toiminnanjohtaja hyväksyy alle 5000 euron laskut. Mikäli tulee yli 5000 euron kertasuorituksia, niiden hyväksynnästä vastaa yhdistyksen puheenjohtaja. Cisupajan projektikoordinaattorin hyväksymisoikeudet 2021 kuuluivat projektikoordinaattori Marianne Peltoniemelle ja hänen jäätyänsä äitiyslomalle Isa Pullille siirrettiin hyväksymisoikeudet.

2021 tilattiin Australiasta Hearing Henry –pantoja, joiden avulla puheprosessorit pysyvät paremmin pikkuväellä päällä. Kelahattu-kilpailun voittajamallit otettiin myös myyntiin.

7.2. Tilinpäätös

Vuoden 2021 tilikauden tulos oli 3255 €. Varsinaisen toiminnan tuotot olivat 229 117 € sekä yhdistyksen oma varainhankinta 5085 €. Varsinaisen toiminnan kulut olivat 229117 €. Yhdistyksen omat kulut olivat 1410,87 €. STEA-avustuksen kattoivat suurimman osan yhdistyksen toiminnan kuluista. Maksullisten tapahtumien osallistujilta kerättiin pientä omavastuuosuutta, joista koostui yhteensä 1994 €. Henkilöstökulut olivat vuoden 2021 tilinpäätöksessä merkittävin kuluerä

146 045,51 €. STEA-rahoituksella on katettu kaikki materiaali-, asiakas- ja tapahtumakulut. Tapahtumatoiminnan kulut olivat yhteensä 49897,91 € €. Hallintokulut olivat yhteensä 30 397,35 €. Kirjanpidon kulut on jyvitetty hankkeiden kesken toteutuman mukaisesti.

Cisupajan vuoden 2021 kustannukset olivat yhteensä 128 529,02 €. Avustusta siirtyi seuraavalle vuodelle käytettäväksi 22706,95 €. Cisumusan vuoden 2021 kustannukset olivat yhteensä 76 003,46 €. Avustusta siirtyi seuraavalle vuodelle käytettäväksi yhteensä 25 353,29 €. Suuren siirtyvän summan syynä oli se, että koronaviruksen seurauksena rajoitukset estivät vertaistukiviikonloppujen järjestämisen kokonaan ja Jyväskylässä saatiin aikaiseksi vain yksi ryhmä. Paikka Auki -hankkeen koko avustussummasta käytettiin 14 440,26 € vuoden 2021 aikana. Seuraavalle vuodelle siirtyvä avustussumma oli 11 168,74 €. Paikka auki –hankkeen työntekijän palkkakuluista maksettiin osa Cisumusa-hankkeen kustannuspaikalta, koska työntekijä teki projektikoordinaattorin sairausloman jatkumisen vuoksi töitä hankkeessa.

8. Tavoitteet ja niiden toteutuminen

Toiminnan tavoitteet asetettiin uudelleen vuonna 2020. Päätaavoitteeksi määriteltiin sisäkorvaistutteen saaneiden lasten ja heidän perheidensä toimintakyvyn ja identiteetin vahvistuminen ja hyvinvoinnin lisääntyminen. Alataavoitteiden avulla avattiin sitä mitä päätavoite pitää sisällään. Ne ovat:

- Koko kohderyhmän tavoittaminen ja sen selviytymiskyvyn lisääntyminen arjessa ja haastavissa tilanteissa
- Tiedon lisääntyminen
  - Perheiden tiedon lisääntyminen
  - Ammattilaisten tiedon lisääntyminen perheiden tuen tarpeista
  - Sisäkorvaistutetta harkitsevien perheiden tukeminen antamalla tietoa ja luomalla yhteyksiä sisäkorvaistutteen jo hankkineisiin perheisiin.
- Kohderyhmän perheiden yhteiskunnallisen aseman parantuminen harjoittamalla aktiivista edunvalvontaa

- Syrjäytymisen ennaltaehkäiseminen
- Koko maan kattavan verkoston luominen SI-lasten perheiden välille

8.1. Toiminnan kehittäminen

Tavoitteidensa toteuttamiseksi LapCI ry kehittää toimintaansa asiakaslähtöisesti. Tärkeimpinä työkaluina tässä prosessissa olivat yleiset jäsenkyselyt, tapahtumakohtaiset palautteet, joita kerättiin niin suullisesti kuin sähköisesti. Lisäksi palautetta saatiin yleisen keskustelun kautta ja osallistuneiden kanssa yhteydessä ollessa saatiin palautetta toiminnasta. Lisäksi toimintaa kehitettiin erilaisten verkostojen kautta ja vertailemalla omaa toimintaa muiden yhteisöjen toimintaan ja poimimalla ideoita hyväksi havaituista toimintamalleista.

8.2. Tavoitteiden toteutuminen Clsupaja-toiminnassa

Tapahtumista kerättyjen palautteiden perusteella Clsupaja-toiminnassa tavoitteet täyttyivät hyvin. Sisäkorvaistutetta käyttävien lasten perheet kokivat saavansa vertaistukea: lapset, nuoret ja vanhemmat kukin ryhmä vertaisistaan. Myös sisarusten koettiin hyötyvän Clsupaja-toiminnasta. Esille nousi, että tapahtumissa on hyvä olla variaatiota siten, että tapahtumia järjestetään eri ikäryhmille, mutta myös siten, että sisäkorvaistutteen käyttäjät perheineen näkevät eri elämänvaiheessa olevia käyttäjiä. Tärkeäksi koettiin myös se, että vanhemmat pääsivät keskustelemaan vaikeistakin aiheista ilman lasten läsnäoloa.

Tiedon koettiin lisääntyneen sekä vertaisten kanssa keskustellessa että tapahtumien asiantuntijaluentojen ansiosta. Tämän tasapainon saavuttamiseksi tapahtumien suunnittelussa huomiointiin se, että asiasisältöjen lisäksi aikaa jäi myös vapaamuotoiseen keskusteluun ja yhdessäoloon.

Valtakunnallista verkostoa luotiin jokaisessa tapahtumassa ja useat vanhemmat, nuoret ja lapset tulivatkin tapahtumiin tapaamaan ystäviä. Toimintaan ensimmäistä kertaa osallistuneiden verkostoitumisesta pidettiin myös huolta ja tapahtumissa toimineet hallituksen vertaisvanhemmat sekä paikan päällä olleet työntekijät toimivat aktiivisesti uusien ja vanhojen perheiden yhdistämiseksi. Tapahtumien jälkeen etsittiin myös ystäväperheitä samalla alueella asuvien jäsenperheiden joukosta.

8.2.1. Clsupajojen tapahtumapalautteista tehdyt havainnot

Vuonna 2021 saadut tapahtumapalautteet sisälsivät paljon hyvää palautetta ja toiveita tulevia tapahtumia varten. Tapahtumissa kiiteltiin erityisesti ohjaajia, tapahtumasta saatua tietoa ja vertaistukea, hauskaa ohjelmaa koko perheelle, uusia kokemuksia, ja varsinkin sellaista ohjelmaa, johon perheen olisi ilman LapCI ry:n toimintaa liian kallista osallistua. Suurimpina kehityskohteina palautteissa taas nähtiin koronarajoitteista johtuva yhteisten vertaishetkien vähyys, tapahtuman liian tiivis aikataulutus ja osassa tapahtumia vähäinen osallistujamäärä. Näihin kaikkiin pyritään pureutumaan vuonna 2022.

Ohjaajien antamista palautteista (sekä itse tapahtumien aikana tehdyistä havainnoista) tehtiin se linjaveto, että lastenhoitajille/-ohjaajille tulee kommunikoida hyvin selkeästi se, mitä heiltä odotetaan. Lisäksi ohjaajien tauotuksesta täytyy huolehtia entistä paremmin.

Clsupajojen tapahtumissa/tapahtumapalautteissa osallistujat kiittelivät

- Tapahtumapaikkavalintoja
- Tapahtuman ohjaajia ja luennoitsijoita
- Tapahtumasta saatua vertaistukea
- Tapahtumasta saatuja uusia kokemuksia
- Luentoja vanhemmille ja nuorten SI-käyttäjien pitämiä puheita
- Pakuhuonepelejä
- Tapahtumien ohjelmaa

Tapahtumien yleisarvosanat (pakollisena kysymyksenä palautelomakkeissa)

- Yleisarvosanat Clsupajoista olivat **3/4, 4/5** tai **5/5**, eli yleisesti ottaen vastaajat todella pitivät toiminnastamme ja kokivat toiminnan lisäävän omia voimavaroja, hyvinvointia ja tarjoavan vertaistukea. Lisäksi hyvää palautetta saatiin viestinnästä, jossa oli paljon hyödyllisiä artikkeleita, jotka lisäsivät perheiden tietoisuutta. Vaikuttamistyöstä perheet antoivat myös palautetta, että kokivat tärkeäksi, että LapCI ry ajaa sisäkorvaistutetta käyttävien lasten ja nuoren asioita, sillä kukaan muu yhdistys ei tätä tee.
- Palautelomakkeet tehtiin Pokka-arviointityökalun avulla, joka on kehitetty STEA-rahoitteisille järjestöille ja jota olemme käyttäneet reilun vuoden ajan.

8.3. Tavoitteiden toteutuminen Clsumusa-toiminnassa

Huonokuuloisia lapsia syntyy yleensä promille ikäluokasta, n. 40–50 lasta/vuosi. Hankkeessa arvioimme tavoittavamme 20–30 lapsi-aikuisen-paria kolmen vuoden kuluessa. Se tarkoittaa 6,7–10 lapsi-aikuisen-paria vuodessa. Puhemuskariin osallistui vuoden 2021 aikana 17 lapsi-vanhempi-paria, joten ylitimme hankesuunnitelmaan asetetun tavoitteen kohderyhmän tavoittamisesta. Järjestimme puhemuskareiden ohessa myös muuta toimintaa, joka kasvatti Clsumusan osallistujamäärää entisestään. Vanhemmat antoivat vuonna 2021 puhemuskareille yleisarvosanaksi 8.25 (kevät), 9.5 (syksy) ja koko vuoden yleisarvosana 9 (asteikolla 1–10). Puhemuskaritoiminnan voidaan siis sanoa yleisellä tasolla toteutuneen kiitettävästi.

Vuonna 2021 puhemuskareiden palautekysely lähetettiin 21 osallistujalle ja siihen vastasi 10. Huomioitavaa on, että kaikkiin kysymyksiin vastaaminen ei ollut pakollista, joten vastausmäärät vaihtelevat kysymyksittäin.

Clsumusa-toiminnan tavoitteet

- Lapsen puheenkehityksen edistyminen. Musiikin saaminen osaksi kuulovammaisten lasten perheiden arkea varhaislapsuudesta asti ja musiikin kielen kehitystä tukevien hyötyjen ulottaminen kuulovammaisten lasten perheisiin.
- Mukula-puhemuskaritoiminnan edelleenkehittäminen sekä etäpuhemuskaritoiminnan kokeileminen ja kehittäminen alueellisen tasa-arvon mahdollistamiseksi.
- Vertaistuen ja ystävyysien syntyminen puhemuskaritoiminnan oheistuotteena, ja näiden kautta perheiden vanhemmuuden, itsetunnon ja vammaisuuden hyväksynnän vahvistuminen.

- Alan ammattilaisten ja opiskelijoiden kouluttaminen puhemuskarimallin toteuttamiseen yhdessä Helsingin yliopiston ja Metropolian kanssa:

Kielenkehitys ja musiikki osaksi arkea

Vanhemmat arvioivat puhemuskareiden hyödyn lapsen puheenkehityksen kannalta olleen keskimäärin 7 (kevät) ja 8.3 (syksy) yhteensä 7.65 (asteikolla 1–10) vuoden 2021 puhemuskariryhmissä. Lasten laulaminen kotona lisääntyi puhemuskareiden aikana (asteikolla 1–10) 8.25 ja hyöty laulutaidolle oli 8.3. Vanhemmat arvioivat oman laulamisensa lisääntyneen keskimäärin 7. Voidaan todeta, että Csumusa-hankkeessa on onnistuttu lisäämään musiikin saamista osaksi perheiden arkea ja lasten kieli on kehittynyt puhemuskareiden avulla. Lisäksi puhemuskareiden todettiin tuottavan iloa perheeseen (asteikolla 1–10) 9.2, joten olemme tuoneet eriomaisesti iloa puhemuskariin osallistuviin perheisiin.

Etäpuhemuskari

Etäpuhemuskarin toimintamallia kehitettiin yhteistyössä asiantuntijoiden avustuksella ja koronapandemian vaikutukset näkyivät myös Csumusassa kun etämuskarin ZOOM-toiminta-alustan kehitys lähti vauhtiin. Jyväskylän ryhmä kehitti etäpuhemuskari-toimintaa ja heidän syksyn 2020 ja kevään 2021 etäpuhemuskarin jälkeinen raportti sisälsi paljon hyödyllistä tietoa, miten etäpuhemuskari tulee järjestää ja mitä on hyvä huomioida. Sen pohjalta hankkeessa saatiin seuraavalle ohjaajaparille siirrettyä tietoa ja toimintamalli. Tampereen ryhmän oli helppo lähteä tekemään etäpuhemuskaritoimintaan laaditun ohjeistuksen pohjalta.

Verrattuna viime vuoteen, etämuskarin osallistujat kokivat Zoom-yhteyden käteväksi. Pienimpiä lapsia saattoi olla vaikeampaa motivoida katselemaan ruutua ja yksi perhe koki, että lähiryhmä olisi ollut parempi juuri pienille lapsille. Palautteessa tuli myös ilmi, että etäyhteys on parempi kuin se, että olisi pitänyt ajaa pitkä matka paikan päälle. Yksi vastaajista olisi halunnut enemmän muskarikertoja, mutta muuten palautteista ei tullut esiin kehitysehdotuksia.

Vertaistuki

Koronatilanne vaikutti vuoden 2021 Csumusan tarjoamaan vertaistukeen merkittävästi. Toimintaa kehitettiin niin, että ryhmien aloitukseen lisättiin vanhempainilta, jossa vanhemmat esittelivät lapsensa ja itsensä ja tutustuivat toisiinsa sekä vetäjiin ja LapCI ry:n työntekijöihin. Tämä lisäksi vanhempainillassa annettiin tietoa, miten tukea parhaiten lapsen osallistumista ja miten saada lapsi keskittymään toimintaan. Ryhmän jälkeen oli mahdollista jäädä vaihtamaan kokemuksia. Suunnitellut vertaisviikonlopputapahtumat jouduttiin ensin siirtämään ja lopulta perumaan kokonaan jatkuvien koronarajoitusten vuoksi. Ryhmään osallistuneita perheitä ohjattiin osallistumaan LapCI ry:n muihin tapahtumiin ja osa perheistä tulikin toimintaan mukaan. Kevään palautteessa koetun vertaistuen määrä ja tarpeellisuus vaihteli vastauksittain. Noin puolet koki saaneensa riittävästi vertaistukea ja puolet jäivät kaipaamaan lisää. Syksyn ohjaajat onnistuivat lisäämään vertaistuen määrää puhemuskarikertoihin ja kiinnittivät etämuskarikerroissa huomiota myös lasten keskinäiseen vuorovaikutukseen. Pokka-kyselyssä saimme vertaistukikyselyosiossa seuraavat vastaukset: Löysimme uusia voimavarojaperheeseemme: 3,5/4. Lapsi löysi uusia vahvuuksia itsestään 3,2/4 Lapsi koki yhteenkuuluvuudentunnetta ryhmässä 3,8/4 Lapsi sai tukea kuulovammansa hyväksymiseen

3,2/4 Sain huoltajana tukea lapsen kuulovamman hyväksymiseen 3,2/4. Tuloksissa näkee, että onnistuimme Tampereella lisäämään vuorovaikutusta ja tulokset olivat paremmat kuin kevään ryhmällä.

Liitteet

Liite 1

Vaaliteesit Kuntavaalit

Kuulovammaisilla lapsilla ja nuorilla oikeus osallisuuteen

Kuulovammaisella ja viittomakielisellä lapsella on oikeus kuulua aktiivisena toimijana omaan yhteisönsä sekä vaikuttaa häntä itseään koskeviin päätöksiin. Osallisuus on myönteistä minäkuvausta ja hyvää elämää vahvistava voima. Lasten ja nuorten oikeus osallisuuteen ovat perus- ja ihmisoikeuksia, jotka pohjautuvat YK:n lapsen oikeuksia koskevaan sopimukseen ja YK:n vammaissopimukseen.

Päiväkodin ja koulun maailma on iso osa lapsen arkea. Kuulo- ja viittomakielialan järjestöt haluavat nostaa esille kuulovammaisten lasten osallisuuden ja oikeuksien toteutumisen varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa. **Oikeus yhdenvertaiseen kehittymiseen ja oppimiseen kuuluu kaikille.**

Kunnallisissa päätöksenteossa on huomioitava myös kuulovammaisen lapsen ja nuoren tarpeet tarjoamalla hänelle suunniteltuja kasvu- ja oppimisympäristöjä, tukimutoja ja erityispalveluja – myös yli kuntarajojen.

1 Esteetön ja saavutettava oppimisympäristö

Oppimisympäristön tulee olla lapselle sopiva eli esteetön kuulemiseen ja näkemiseen. Keskeisinä toimenpiteinä ovat **riittävän pieni ryhmäkoko, työrauha, hyvä akustiikka ja valaistus.**

Ympäristön tulee olla myös visuaalisesti rauhallinen, ja siksi avoin oppimisympäristö ei yleensä ole paras mahdollinen. Häiriötön oppimisympäristö **auttaa kaikkia, ei vain kuulovammaisia.**

Viittomakieliselle lapselle turvata **omakielinen oppimisympäristö.** Toimiva malli on esimerkiksi viittomakielisen opettajan ja puhutun kielen käyttäjän opettajan samanaikaopetus, jolloin luokassa käytetään tulkkeutta.

Lapsen tai nuoren kommunikointimahdollisuuksia tulee tukea hänen tarvitsemiinsa opuvälineillä, luokkatilan muokkauksella ja muilla kommunikointitukimuodoilla.

2 Oikeus sopivampaan päiväkotiin tai kouluun

Vammaisella lapsella on oikeus sellaiseen päiväkotiin tai kouluun, joka parhaiten pystyy vastaamaan hänen **yksilöllisiin tarpeisiinsa.**

Lasta, huoltajaa, kuntouttavia tahoja ja muita asiantuntijoita pitää kuulla päiväkotipaikasta tai koulusta päätettäessä.

Kuulovammaiselle lapselle on laastava **riittävän pieni ryhmäkoko**, mutta hän ei automaattisesti kuulu erityisopetuksen ryhmään.

Jatkuvuus on tärkeää kuulovammaiselle lapselle. Tutusten ammattilaisten kanssa lapsen ei tarvitse ponnistella kommunikoidessaan ja tottua kuuntelemaan aina uusia aikuisia.

3 Yksilölliset tukitoimet

Kunnan on järjestettävä **riittävät ja asiantunnekat tukitoimet** kuulovammaisen lapsen tai nuoren osallisuuden mahdollistamiseksi. Tukitoimet toteutetaan yksilöllisesti.

Lasta itseään, huoltajaa ja kuntoutuksen ja järjestöjen asiantuntijaa on kuultava tukitoimista päätettäessä. Tukitoimia ovat muun muassa **kuuloapuvälineiden käyttö, tulkkauspalvelut sekä ohjaus.**

Henkilöstöllä on **oikeus koulutukseen** kuulovammaisen sekä viittomakielisen lapsen kohtaamiseen, lapsen kanssa kommunikoinnissa sekä mahdollisuus täydennyskoulutukseen.

Jokaisella on oikeus tulla kuulluksi. Osallisuuden vastakohta on syrjäytyminen.

Helsingissä 2.11.2020
Kuuloliitto ry, Kuulovammaisten Lasten Vanhempien Liitto ry, Kuuorojen Liitto ry, Lapci ry, Kuuorojen Palvelusäätiö sr, Suomen Kuurosokeat ry

Liite 2 Vaaliteesit Aluevaalit

Kuulo- ja viittomakielialan järjestöjen lasten aluevaaliteesit

#LASTENVAALITEESIT

TAVOITE 1: LASTEN JA NUORTEN KUULOKUNTOUKSEN PALVELUJEN TULEE OLLA YHDENVERTAISESTI SAATAVILLA ERI HYVINVOINTIALUEILLA.

Lapci, Kuuloliitto ry, Suomen Kuurosokeat ry

#LASTENVAALITEESIT

TAVOITE 2: KUULOVAMMAISTEN LASTEN JA NUORTEN SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUJEN PALVELUKETJUJEN ON OLTAVA INTEGROITUJA.

Lapci, Kuuloliitto ry, Suomen Kuurosokeat ry

#LASTENVAALITEESIT

TAVOITE 3: HYVINVOINTIALUEIDEN KUULOKUNTOUKSEN JA KUULOVAMMAISTEN SOTE-PALVELUJEN TULEE TUKEA KUULOVAMMAISEN LAPSEN JA NUOREN KAKSIKIELISYYTTÄ.

Lapci, Kuuloliitto ry, Suomen Kuurosokeat ry

#LASTENVAALITEESIT

TAVOITE 4: KUULOVAMMAISTEN LASTEN JA NUORTEN OSALLISUUS HYVINVOINTIALUEILLA ON VARMISTETTAVA.

Lapci, Kuuloliitto ry, Suomen Kuurosokeat ry